

**TYÖELÄMÄN EDUSTAJIEN ARVIOT
FYSIOTERAPIAN KOULUTUSOHJELMAN
OPETUSSUUNNITELMASTA POHJOIS-KARJALAN
AMMATTIKORKEAKOULUSSA**

Antti Alamäki

**Kehittämishankeraportti
Lokakuu 2008**

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**

Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Tekijä(t) Alamäki Antti	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti	
	Sivumäärä 55	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen _____ saakka	
Työn nimi Työelämän edustajien arviot fysioterapian koulutusohjelman opetussuunnitelmasta Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulussa		
Koulutusohjelma Ammatillinen opettajakorkeakoulu		
Työn ohjaaja(t) Weissmann Kirsti		
Toimeksiantaja(t) Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu		
Tiivistelmä <p>Opetussuunnitelman arviointi ja kehittäminen on jatkuvaa toimintaa ammattikorkeakouluissa. Työelämän edustajien suorittama opetussuunnitelman arviointi toteutettiin toisaalta alkavan opetussuunnitelman uudistamistyön lähtökohdista, toisaalta toiminnanohjausjärjestelmän kehittämisen tarpeista lähtien.</p> <p>Opetussuunnitelman arviointia varten rekrytoitiin kuusi eri organisaatioissa käytännön työssä toimivaa fysioterapeuttia vastaamaan internetin avulla toteutettuun kyselyyn. Ennen kyselyä he saivat lyhyen etukäteisinformaation opetussuunnitelman rakenteesta ja käyttöönsä tutustuttavaksi opetussuunnitelman ja kaksi sen suunnitteluun vaikuttanutta dokumenttia.</p> <p>Arvioinnin ensimmäisenä tavoitteena oli saada kuva siitä, miten työelämässä toimiville fysioterapeuteille näyttäytyy kirjoitetun opetussuunnitelman ja työelämän osaamistarpeiden vastaavuus. Ohjaako opetussuunnitelma opiskelijan ammatillista kehittymistä sekä arvioidaanko sen mukaan oikeita asioita oikealla tavalla? Toisena tavoitteena oli kokeilla tämän kaltaisen toimintamallin käyttöä opetussuunnitelman arvioinnissa. Aineisto analysoitiin laadullisesti sekä osaan arviointikysymyksistä pyydettiin seuraavaa arviointikertaa varten numeerinen arvio.</p> <p>Vastaajien mielestä kirjoitettu opetussuunnitelma tuki opiskelijan osaamista ja ammatillista kehittymistä (ammatti- ja yleiset työelämävalmiudet) keskimääräistä paremmin. Kirjoitettu opetussuunnitelma vastasi työelämän osaamisen vaatimuksia kohtalaisesti. Näkemys sekä arviointimenetelmistä että arvioitavista asioista vaihteli vastaajittain. Opetussuunnitelmasta tuli esille huonosti, miten osaamisen juonteita arvioidaan. Lisäksi aiemman osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen tuli esille kirjoitetussa opetussuunnitelmassa huonosti. Toteutetusta toimintamallista on mahdollista kehittää toimiva tapa toteuttaa kirjoitetun opetussuunnitelman arviointia.</p>		
Avainsanat (asiasanat) Opetussuunnitelma, laadullinen arviointi, toimintamalli, työelämä		
Muut tiedot		

Author(s) Alamäki Antti	Type of Publication Development project report	
	Pages 55	Language Finnish
	Confidential ☐ Until _____	
Title Evaluations of the physiotherapy education curriculum in the North-Karelia University of Applied Sciences by the working-life physiotherapists		
Degree Programme (Vocational Teacher Education/Student Counsellor Education/Special Needs Teacher Education) Vocational teacher education		
Tutor(s) Weissmann Kirsti		
Assigned by North-Karelia university of applied sciences		
Abstract <p>Evaluation and developing of the curriculum is continuous activity in the universities of applied sciences. Evaluation of the curriculum, done by the working physiotherapists, was done, first due the developing process of a new curriculum, and secondly due the need to develop a new system to evaluate the curriculum for the quality management purposes.</p> <p>Six working physiotherapists were recruited to answer the evaluation questionnaire through internet. Before the answering they had a short description of the curriculum and two documents that guide the contents of the written curriculum.</p> <p>The aim of the evaluation was to get a view, how the written curriculum responds the qualifications and demands of the working-life of a physiotherapist. Does the curriculum guide the learning bath and process of the student? Does the curriculum include right items and is the evaluation of a student done by relevant way? Another aim of the developing project was to test the usability this kind of model of the curriculum evaluation. The answers to the questionnaire was analysed by modified qualitative method and partially numerically evaluation was asked also.</p> <p>The physiotherapists thought that the curriculum supports students growing theoretical knowledge, practical skills and professional developing process fairly well. The written curriculum seemed to respond to the demands of the physiotherapists work fairly. The opinion about the evaluation methods of knowledge and skills of a student was varying from answer to answer. The curriculum revealed poorly how of the “learning-clues” of the curriculum were evaluated. Also the curriculum described poorly, how the former level of knowledge, skills and know-how of a student, was taken into account in the learning process. This model of the evaluation of the curriculum, can be a possible way to organize the evaluation in the North – Karelia University of Applied Sciences.</p>		
Keywords Curriculum, qualitative evaluation, evaluation model, working-life		
Miscellaneous -		

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	3
2	OPETUSSUUNNITELMA	5
	2.1 Opetussuunnitelmamallit.....	6
	2.2 Opetussuunnitelmaan vaikuttavia ohjaavia elementtejä.....	9
	2.3 Fysioterapian opetussuunnitelman rakenteen perusteita Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulussa.....	11
3	OPETUSSUUNNITELMAN ARVIOINNISTA	12
	3.1 Laatutyö Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulussa.....	14
	3.2 Mihin opetussuunnitelman arvioinnilla pitäisi saada vastauksia.....	15
	3.3 Ketkä arvioivat opetussuunnitelmaa.....	16
4	OPETUSSUUNNITELMAN ARVIOINTI POHJOIS-KARJALAN AMMATTIKORKEAKOULUSSA	18
	4.1 Opiskelijoiden suorittama opetussuunnitelma arviointi.....	18
	4.2 Opettajien suorittama opetussuunnitelman arviointi.....	19
	4.3 Työelämän edustajien suorittama opetussuunnitelman arviointi.....	19
	4.4 Vertaisarviointi.....	20
5	KEHITTÄMISHANKKEEN TAVOITE	20
6	KEHITTÄMISHANKEEN TOTEUTUS	21
	6.1 Kehittämishankkeen eteneminen.....	21
	6.2 Valitut teemat työelämän edustajien opetussuunnitelman arviointiin.....	23
7	AINEISTON KÄSITTELY	24
8	TULOKSET	25

8.1 Arvioijien taustatietoja.....	25
8.2 Opetussuunnitelman arviointi.....	26
8.3 Numeerinen arvio kysymyksittäin.....	31
9 POHDINTA.....	32
9.1 Arvioinnin ajoitus	32
9.2 Arvioinnin toteutus yleisesti.....	32
9.3 Saatiinko vastauksia, jotka palvelevat kehittämistä.....	33
LÄHTEET.....	35
LIITTEET.....	37
Liite 1. Vuositeeman itsearviointi.....	37
Liite 2. Kysely ja alkuperäiset vastaukset kyselyyn.....	40
KUVIOT	
KUVIO 1. Työelämän edustajien opetussuunnitelman arvioinnin toteutus.....	22

1 JOHDANTO

Ammattikorkeakoulujen tulisi olla työelämälähtöisiä korkeakouluja. Ammattikorkeakoululain (2003) mukaan niiden tulee "valmistaa" työelämän tarpeisiin hyvillä ammatillisilla ja työelämävalmiuksilla varustettuja ammattilaisia ja asiantuntijoita eri koulutusaloilta. Opiskelun tavoitteena on kokemukseen, kehittämiseen ja tutkimukseen perustuvan ammattitoiminnan oppiminen. Keskusteluissa ja tutkimuksen valossa (mm. Stenström ym. 2005) ainakin opiskelijat esittävät kritiikkiä ammatillisen osaamisen ja työelämätaitojen sekä työelämäyhteyksien kehittymisen osalta. Stenströmin tutkimuksessa 60 % valmistuneista pystyi hyödyntämään työssään sekä koulutustasoaan että ammattikorkeakouluopintojaan. Ammattikorkeakouluopintojen merkitykseen työelämävalmiuksien kehittäjänä suhtauduttiin kriittisesti ja erityisesti koulutukseen toivottiin lisää käytännönläheisyyttä. Asiantuntijuuden kehittymiseen ei opiskelu tarjonnut riittävästi mahdollisuuksia. Esitettiin, että koulutuksen tulee keskittyä ammatin kannalta tärkeiden perusvalmiuksien kehittämiseen. (Stenström ym. 2005, 69 – 75, 91.)

Asiantuntijuus, ammattitaito ja -osaaminen ovat moniulotteisia ilmiöitä, joiden esille tuleminen opetussuunnitelmaan sekä oppiminen, edellyttää sekä virallisten dokumenttien vaatimusten että työn edellyttämien todellisten käyttökompetenssien vaatimusten yhtälöä.

Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun rehtori toteaa teoksessa Osaamisen kohtaaminen - näkökulmia työelämälähtöiseen koulutukseen (2007), että alueiden kehittämisen lisäksi työmarkkinoilla ja työpaikoista kilpailtaessa niin valmistuvilla kuin organisaatioillakin on edessä globalisaation haasteet, jotka on tunnistettava, ja huomioitava niin toiminta- kuin oppimisympäristöissä. Mari Sallinen toteaa edellä mainitussa julkaisussa että korkeakoulutettujen työhakijoiden keskeisimmät

työllistymistä hidastavat tekijät ovat työelämäkontaktien ja suhdeverkostojen puute ja oman osaamisen tunnistamisen ja kehittämisen vaikeus ja näin ollen koulutuksien suunnittelussa työelämätiedon hyödyntäminen sisältöjen suunnittelussa on tärkeää. Niin ollen ammattikorkeakoulujen ja sieltä valmistuneiden työelämäosaamisenkin on oltava laaja-alaista.

Koulutuksen lisäksi ammattikorkeakouluilla on lain (2003) mukaan myös tutkimus- ja kehittämistehtävä. Tämä näkökulma, varsinaisen soveltavan tutkimuksen ja kehittämisen lisäksi, pitää mukanaan orientaation tulevaisuuteen kunkin ammattialan asiantuntijuuden kehittymisen, muuntumisen ja suuntautumisen keulassa (Olkinuora ym. 2007, 66 – 77). Näihin kaikkiin haasteisiin vastattaessa tulisi yksi tärkeä opetussuunnitelmaprosessin perusosa-alueista olla opetussuunnitelman arvioinnin ja kehittämisen määrittely (Karjalainen ym. 2003, 58 – 59).

Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun terveysalalla työelämäyhteyksiä on perinteisesti eniten käytännön työharjoitteluiden (fysioterapeuttikoulutuksessa 75 opintopistettä) sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan (mm. yritysten toimeksiannot, projektit, opinnäytetyöt) yhteydessä. Lisäksi työelämän edustajia käytetään mm. asiantuntijaopettajina, erilaisissa toimikunnissa ja ohjausryhmissä. Työelämäohjaajat antavat palautetta työharjoitteluun liittyvistä järjestelyistä ja osallistuvat opiskelijoiden osaamisen arviointiin ja sitä kautta opiskelijoiden osaamisen kehittämiseen.

Säännöllistä järjestelmää tai toimintaa alan käytännön työtä tekevien mukaan ottamiseksi opetussuunnitelmien kehittämiseen tai opetussuunnitelman arvioimiseen ei ole. Kuitenkin ammatillisten osaamisvaatimusten ja kompetenssien sekä yleisten työelämävalmiuksien osalta erityisesti alan käytännön toimijoiden näkemys laajentaisi näkökulmaa opetussuunnitelmien

jatkuvassa kehittämistyössä. Keskusteluissa on epäilty, että työelämän edustajilta puuttuu tietoa oppimisesta ja ohjaamisesta ja se rajaa kiinnostusta ja näkemystä. Tämä ei mielestäni poista perustarvetta ammattikunnan osallistumisesta tulevaisuuden tekijöiden kasvattamiseen ja myös heidän koulutukseensa vaikuttamisesta.

Opetussuunnitelman arviointi opiskelijoiden ja opetushenkilöstön toimesta on organisoitu Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun fysioterapian koulutusohjelman toiminnanohjausjärjestelmässä, mutta näkemys on silloin ”sisäpiirin toimijoiden”.

2 OPETUSSUUNNITELMA

Opetussuunnitelma on parhaimmillaan dokumentti, joka ohjaa opiskelijan oppimista ja työskentelyä. Se kuvaa ja tukee opiskelijan oppimisprosessia sekä ammatillista kasvua ja sitä kautta myös opiskelijan henkilökohtaista suunnitelmaa opintojen etenemisessä. Siinä voidaan kuvata käytettyjä opetusmenetelmiä ja oppimisen arvioinnin muotoja. Opetussuunnitelma kertoo muille, millaista osaamista opiskelijalla on oppimisen eri vaiheessa ja tutkinnon suorittamisen jälkeen. Opetussuunnitelma ohjaa toimintoja eri tasoilla – opiskelijan sekä opettajan toimintaa sekä koulutusta järjestävän organisaation hallinnollista resurssien jakoa ja sen perusteita. (Auvinen ym. 2005, 40 - 41, Karjalainen ym. 2003, 20 – 25, 30 – 46, Olkinuora ym. 1997, 104 – 110.)

Yliopiston, ja miksei myös siis ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmaan vaikuttavat eri toimijoiden asettamat tavoitteet. Koulutusalojen ja korkeakoulun tai yliopiston lisäksi, valtiovalta ja yhteiskunta, työmarkkinat ja opiskelijat sekä heidän tavoitteensa vaikuttavat siihen. Kiinteimmin opetussuunnitelmaprosessissa mukana lienevät sekä koulutusalan että opiskelijoiden toimijat. Valtiovalta ja yhteiskunta vaikuttavat opetussuunnitelmiin ja koulutukseen virallisten

järjestelmien kautta. Työelämän vaikutus siihen on ehkä epämuodollisinta. Helpointa kaikkien toimijoiden tai sidosryhmien huomiointi opetussuunnitelmatyössä olisi tabula rasa – tilanteesta lähtien. Käytännössä opetussuunnitelman kehitystyö lienee useimmiten vuosittaista tai lukukausittaista ”päivitysluoteisista” kehitystyöstä (Luoto ym. 2006,14, Olkinuora ym. 1997, 17 – 18.)

Opetussuunnitelmassa voidaan erottaa ainakin kolme tilaa tai tasoa. Kirjoitettu opetussuunnitelma on virallinen ilmaisu siitä, mitä tulisi opettaa, se on etukäteissuunnitelma ko. asiasta. Toteutettu opetussuunnitelma on jokaisen opettajan tulkinta näistä ohjeista ja se mitä opiskelijat oikeasti oppivat on tietysti yksilöllistä, mutta sitä voidaan kuvata opitulla opetussuunnitelmalla. Toivetila olisi tilanne, jossa kaikki edellä mainitut olisivat yksi ja sama asia, mutta käytännössä se lienee utopiaa. Yksilölliset tulkinnat ovat erilaisia niin opettajien kuin opiskelijoidenkin osalta (Karjalainen ym. 2003 28 – 29, Luoto ym. 2006, 15.) Muita opetussuunnitelman tasoja ovat koulutusta järjestävän organisaation ja järjestelmän tasot (ammattikorkeakoulu) sekä korkeakoulumaailmassa tieteellinen ja pedagoginen taso (Karjalainen ym. 2003, 30 – 46).

2.1 Opetussuunnitelmamallit

Opetussuunnitelma on muuttunut opetussisältöjä ja –aiheita, opettajien resursseja sekä resurssien hallinnan perusteet sisältävästä lukusuunnitelmasta (Lehrplan) enemmän opiskelijan ammatillista kasvua ja oppimisprosessia suuntaavaan ja jäsentävään sekä työelämäpohjaiseen osaamiseen kuvaukseen (Curriculum). Muutoksen taustalla on muutos jossa sosio-konstruktivistinen oppimiskäsitys on syrjäyttänyt behavioristisen ajattelumallin. (Auvinen ym. 2005, 25 – 34, 39 – 48.)

Nykyisen kasvatustieteellisen ajattelun mukaan oppimisen kannalta on hyvä, jos opetussuunnitelma rakennetaan

laajempien osaamisalueiden mukaisesti. Mitä enemmän opintojaksoja on ja mitä pienempiä osaamisen kannalta ne ovat, niin sitä pirstaleisemmaksi koulutus muodostuu. Tämä aiheuttaa pinnallista oppimista ja opitun nopeaa unohtamista. Sen lisäksi opintojaksojen suuri lukumäärä lisää opintojen kuormittavuutta opiskelijan kannalta. Opiskelija ei välttämättä kykene rakentamaan opinnoistaan mielekästä kokonaisuutta ja hän saattaa keskittyä ainoastaan läpäisemään kursseja. (Auvinen ym. 2005, 41 – 50, Karjalainen ym. 2003, 50 – 55.)

Opetussuunnitelmat voidaan Karjalaisen (2003) rakenteen perusteella jakaa neljään malliin:

1. Opintojaksoperusteinen malli
2. Blokkimalli
3. Moduulimalli
4. Juonnemalli

Opintojaksoperusteisessa mallissa opinnot kuvataan kursseina ja mahdollisesti sisältökuvauksia. Oppiaineissa voi olla jonkinlainen luokittelu – esimerkiksi perus- ja syventävät opinnot. Moduuliopetussuunnitelmassa opintojaksot kootaan suuremmiksi kokonaisuuksiksi, jotka muodostavat yhtenäisen osaamisalueen. Tämän toivotaan ohjaavan opiskelijaa hahmottamaan suurempia kokonaisuuksia.

Juonneopetussuunnitelmassa etenee läpi tutkinnon tai sen osan asiantuntijuuden ydinkokonaisuuksia, eikä opintoja määritellä niinkään yksittäisinä opintojaksoina tai osaamisalueina.

Erilaisia opetussuunnitelmamalleja voidaan myös yhdistellä. Juonne- ja blokkimallit periaatteessa ehkäisevät opintojaksojen ajallisen päällekkäisyyden, koska opiskelijat eivät yhtä aikaa toteuta muita kuin heille suunnattuja opintoja.

Opintojaksoperusteinen malli on opiskelijan kannalta vapain, mutta siihen sisältyy myös vaaroja opiskelijan valitessa opintojaksoja satunnaisesti. Henkilökohtaisen

opintosuunnitelman laatiminen yhdessä tutorin tai opinto-ohjaajan kanssa olisi pedagogisesti järkevää tässä mallissa.

(Auvinen ym. 2005, 44 – 50, Karjalainen ym. 2005, 50 – 55, 65 – 79, 107 – 109.)

Core curriculum on eri oppiaineita yhteen nivovaa opetussuunnittelua, jossa määritellään tutkinnon tasolla pakollinen oppisisältö. Osaamisen ytimen määrittely perustuu näkemykselle tutkinnon suorittaneelta vaadittavista kompetensseista ja osaamisesta. Opintojaksoperusteinen opetussuunnitelmanakin voidaan tietoisesti rakentaa vain olennaiseen keskittyväksi, jolloin jo voi puhua opetussuunnitelmasta, jossa on ydinaineet. Jos opintojaksoja rakennettaessa on yhdistelty eri oppiaineiden yhteistä sisältöä, niin tällöin ollaan lähellä perinteistä core curriculumia. Sen laatimisessa opetussuunnitelmamalli on yleensä joku muu kuin opintojaksoperusteinen. (Auvinen ym. 2005, 44 – 50, Karjalainen ym. 2005, 50 – 55, 65 – 79, 107 – 109.)

Opetussuunnitelmamalleilla määritellään kulloinkin kyseessä olevan tutkinnon rakennetta. Ne muodostavat opetuksen, opiskelun ja arvioinnin työtavoille kehyksen. Arvioinnin osalta perinteinen opintojaksoperusteinen malli saattaa johtaa helposti kurssikohtaiseen oppimisen arviointiin, ja siihen sopii huonommin vaikkapa ongelmakeskeinen työskentely. Juonneopetussuunnitelmaan sopii hyvin osaamisalueiden arviointi kokonaisuuksina, eikä se rajoita erilaisten opetusmenetelmien käyttöä. Mallin valinnalla voi olla ratkaiseva merkitys koulutuksen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. (Auvinen ym. 2005 44 – 50, Karjalainen ym. 2005, 50 – 55, 65 – 79, 107 – 109, Olkinuora ym.1997, 104 – 111.)

2.2 Opetussuunnitelmaan vaikuttavia ohjaavia elementtejä

Opetussuunnitelma näyttäisi muuttuneen ammattikorkeakoulujen toiminnan aikana eri syistä, esimerkkeinä ammattikorkeakoululain mukanaan tuomat tehtävät, EU:n Bologna-prosessi, vaihtuvat kasvatustieteen ja oppimisen teorioiden suuntaukset ja työelämän muutokset. (Auvinen ym. 2005, 13 – 38.)

Viimeisin ammattikorkeakoululaki ja -asetus (Ammattikorkeakoululaki ja asetus 2003), toivat ammattikorkeakouluille tehtäviksi opetuksen järjestämisen lisäksi aluekehityksen sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan. Näiden kolmen toiminnan integroiminen myös opetukseen mukaan on aiheuttanut opetussuunnitelmiin muutoksia – ainakin Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulussa.

Muut opetussuunnitelmatyöhön vaikuttavat lain ja asetuksen tekstit ovat niitä, jotka kuvaavat opiskelijan osaamista. ”Opiskelijan tulee saada käytännölliset perustiedot ja taidot sekä teoreettiset valmiudet asianomaisen alan asiantuntijatehtävissä toimimista varten”. Tämä lause pitää sisällään ydinasian – millaisiin tehtäviin opiskelijoiden ajatellaan sijoittuvan, sekä ammatillisen ydinosaamisen. Hieman vielä ty pistäen lauseen voisi ajatella kuvaavan sitä, että opiskelijan tulisi omata teoria- ja tiedeosaamista ja sitten taide- tai taito-osaamista. Opiskelijan tulisi myös saada edellytykset ao. alan kehityksen seuraamiseen ja sen edistämiseen sekä valmiudet jatkuvaan koulutukseen, jotka liittyvät asiantuntijatehtäviin. Riittävä kieli- ja viestintätaito sekä ao. alan kansainvälisen toiminnan edellyttämät valmiudet ” mitä julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavassa laissa edellytetään (suomi, ruotsi) ja yksi kieli joka on ammatillisen kehittymisen kannalta tarpeellinen”. Nämä liittyvät käytännössä siihen, että opetussuunnitelma pitää sisällään kieliopintoja sekä mahdollisuuksia suorittaa opintoja ulkomailla. Muita opetussuunnitelmaan vaikuttavia lain ja asetuksen tekstin osia ovat ne, jotka ohjeistavat että ammattikorkeakoulun on kuvattava opetussuunnitelman opintojaksot ja tavoitteet,

käsiteltävät asiakokonaisuudet, laajuudet opintopisteinä, opetuksen ja harjoittelun määrä, arviointi sekä vaadittavat suoritukset.

Kaikki em. lain ja asetuksen edellytykset linkittyvät suoraan opetussuunnitelmaan, opittavien asioiden sisältöihin, joita huomioidaan suunnittelussa niin sisältöjen kuin metodienkin osalta. Lisäksi se paljonko opiskelijalla on resursseja eri opetussuunnitelman asioiden opiskeluun käytettävissään, jotta on mahdollista läpäistä koulutus suunnitellussa ajassa ja jotta riittävä osaaminen syntyy ("Opetuksen järjestäminen niin, että tutkinnon suorittaminen onnistuu kokopäiväopiskelijalta määräajassa"), ovat kaikki tekijöitä jotka vaikuttavat opetussuunnitelman sisältöön.

Määräys, että opetus on järjestettävä niin että voi harjoittaa opintoja tarkoituksenmukaisessa järjestyksessä ja tehokkaasti, vaikuttaa esimerkiksi ns. edeltävien opintojen suunnitteluun ja aikaisemman osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen sekä opiskelijan "valinnan vapauteen". Tämän asian järjestely korostuu esimerkiksi terveydenhuollon lakisääteisissä ammateissa, jossa tietyt turvalliseen potilastyöhön liittyvät seikat on osattava, kului siihen aikaa miten paljon hyvänsä.

Perusteiden osaamisen lisäksi opetuksen (tai oppimisen) tulee tuottaa laaja-alainen yleiskuva ko. alan tehtävien asemasta ja merkityksestä yhteiskunnassa, työelämässä ja kansainvälisesti, edellytykset itsenäiseen työskentelyyn, asiantuntijatehtäviin, yrittäjyyteen ja työyhteisön kehittämiseen. Siinäpä on nivomista opetussuunnitelmaan, opetuksen sisältöihin ja aikatauluihin.

Opetuksen kansainvälinen yhteistyö ja jäsenyytemme Euroopan unionissa on vaikuttanut myös opetussuunnitelmiin. Yliopisto- ja korkeakoulutuksen Bologna- prosessin tavoitteena on yhdenmukaistaa EU- maiden koulutuksia, jotta työskentely ja opiskelu eri maissa olisi vertailtavissa ja sitä kautta mahdollistaisi

helpommin liikkumisen maasta toiseen. (Ammattikorkeakoulut Bolognan tiellä 2007.)

Laillistetuissa terveydenhuollon ammateissa, kuten fysioterapeutti, ovat ammatin ydinalueet – kompetenssit säilyneet tietyiltä osin samoina, mutta esimerkiksi toimintaympäristön ja tieteellisen tiedon muutokset aiheuttavat muutostarpeita osaamiselle. Terveydenhuollon ammateissa on tietyt konkreettiset ammattitehtävät osattava turvallisuus- ja lakiseikkojen vuoksi, mutta toisaalta täytyy omata myös yleisiä työelämävalmiuksia ja kehittämisvalmiuksia. Opetusministeriön asettamat ammattien asiantuntijaryhmät ovat pohtineet terveydenhuollon ammattien keskeisiä osaamisalueita, joiden tulisi sisältyä opetukseen ja myös kuhunkin alueeseen käytettäviä resursseja opintopisteinä. (Ammattikorkeakoulusta terveyden huoltoon 2006.)

Kukin korkeakoulu kuitenkin rakentaa omat opetussuunnitelmansa omien näkemyksiensä pohjalta enemmän tai vähemmän näihin ja omiin suosituksiinsa nojaten. Lisäksi vaikkapa opetusministeriön tulosneuvotteluissa esille tuomat kulloinkin mitattavat ja painotettavat asiat (esimerkiksi virtuaaliopintojen määrä) vaikuttavat niin opetuksen suunnitteluun kuin toteutukseen.

2.3 Fysioterapian opetussuunnitelman rakenteen perusteita Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulussa

Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulussa on pedagogisen strategian mukaisesti kaikkialla käytössä juonneopetussuunnitelma. Siinä lähtökohtina ovat toisaalta yleisistä työelämävalmiuksista (kompetenssit, kvalifikaatiot) toisaalta ammatillisista valmiuksista nousevat juonteet. Niistä ensin mainittuja on pohdittu ja päätetty korkeakoulun työryhmässä ja jälkimmäiset tulevat Opetusministeriön terveydenhuoltoalan ammattien koulutuksia pohtineen työryhmän esityksen pohjalta

(Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24). Nämä juonteet elävät eri opintokokonaisuuksissa läpi koulutuksen. Tosiasiassa oikeastaan käytössä oleva opetussuunnitelma on sekoitus moduuli- ja juonneopetussuunnitelmaa. Toisena johtavana ajatuksena on osaamisen kehittymisen prosessin kuvaaminen. Ammatillisen osaamisen tavoitteet on kuvattu opetussuunnitelmassa yleisesti niin vuositasolla kuin jokaisen opintojakson kohdalla, sekä tietämisen (teoreettisen) osaamisen kuin taidollisen osaamisen kannalta.

http://soleops.pkamk.fi:8080/opsnet/disp/fi/ops_KoulOhjSel/tab/tab/sea?koulohj_id=5469155&ryhmtyp=1&stack=push

3 OPETUSSUUNNITELMAN ARVIOINNISTA

Ammattikorkeakoululaissa (2003) puhutaan toiminnan ohjauksesta ja arvioinnista. Ammattikorkeakoulut vastaavat itse koulutuksen laadun ja muun toiminnan laatutasosta sekä jatkuvasta kehittämisestä. Lisäksi niitä veloitetaan osallistumaan määrääjain ulkopuoliseen laadunarviointiin. Tuloksista on julkistamisvelvollisuus. Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen osalta ulkopuolisesta arvioinnista vastaa korkeakoulujen arviointineuvosto. Kaiken kaikkiaan kaikissa koulutusorganisaatioissa tulee siis arvioida koulutusta ja sen toimintaa sekä ulkoisesti että sisäisesti. (Ammattikorkeakoululaki ja asetus 2003.)

Korkeakoulujen arviointineuvoston mukaan opetussuunnitelman vuosittainen valmisteleminen on yksi oleellisimmista prosesseista, jolla varmistetaan koulutuksen laatua. Se liittyy niin laadunvarmistukseen kuin sen ulkoiseen todentamiseen sekä oman toiminnan kehittämiseen (Luoto ym. 2006, 8). Kun opetussuunnitelmaa laaditaan, yksi sen prosessin perusosa-alueista tulisi olla opetussuunnitelman arvioinnin ja kehittämisen määrittely. Olisi suunniteltava tapojen ja toimintojen

kokonaisuus, jolla voidaan opetuksen toimivuutta seurata ja reagoida. (Karjalainen ym. 2003, 58 – 59, 88 – 89.)

Oppilaitosten toimintaa säätelevät lait velvoittavat niitä siis toimintansa arviointiin. Suoraan niitä ei laissa velvoiteta juuri opetussuunnitelman arviointiin, mutta se on kuitenkin tärkeä opetustoimintaa ohjaava asiakirja. Erityisesti niissä koulutusorganisaatioissa, jotka laativat opetussuunnitelmansa itse yleisten ohjeiden perusteella (mm. yliopistot ja ammattikorkeakoulut), on opetussuunnitelman arviointi tärkeää toiminnan kehittämiseksi.

Opetussuunnitelman arviointi voidaan jakaa ainakin kahteen menettelyyn - laadulliseen ja määrälliseen arviointiin. Kolmantena voidaan pitää opetussuunnitelman arviointia erillisenä projektina, esimerkkinä vaikkapa Haaga-Helia ammattikorkeakoulun restonomi koulutuksen opetussuunnitelmien arviointi (Kotila H. ym. 2007) tai Turun ammattikorkeakoulun tietotekniikan koulutusohjelman arviointi 2007 (Hyvönen R. ym. 2007). Määrällisenä arviointina voidaan pitää kaikkia sellaisia arviointeja, joissa seurataan ja vertaillaan opiskelijoiden valmistumismääriä ja -aikoja, kurssien ja opintojaksojen läpäisyastetta ja arvosanoja sekä vaikkapa työllistymislukujen seuraamista ja vertailua. Tämänkaltaista seuranta- ja vertailutietoa muun muassa opetusministeriö kerää ammattikorkeakouluista. Laadulliseen arviointiin kuuluu esimerkiksi oppimisen sekä opetussuunnitelman perustehtävän ja tavoitteiden vastaavuuden arviointi työelämän ja -tehtävien vaatimuksiin ja tarpeisiin nähden. Lisäksi laadullista opetussuunnitelman arviointia on sekä osaamisen arvioinnin että sen menetelmien ja opetuksen ja oppimisen resurssien, kuormituksen ja opetus- ja arviointimenetelmien arviointi. Opiskelijoiden etenemisen seurannassa ja koulutukseen liittyvien etenemisesteiden etsimisessä molemmat (laadullinen ja

määrällinen) arviointinäkökulmat yhdentyvät ja täydentävät toisiaan. (Karjalainen ym. 2003, 88 – 99.)

Arviointia tehdään virallisesti ja epävirallisesti. Virallinen – formaali arviointi - on oleellinen osa oppilaitoksen toimintajärjestelmän kehittämistä, ja se kuuluu jokaisen kehittyvän organisaation normaaliin toimintaan. Jatkuva opetussuunnitelman arviointi ja kehittäminen on osa opetuksen laatu järjestelmää. Epävirallista arviointia tehtäen jatkuvasti kaikkien toimijoiden toimesta. Joka tapauksessa palautetiedon systemaattisen hyödyntäminen on tuotu esille heikkoutena (Olkinuora ym. 1997, 17 - 18).

3.1 Laatusuoritus Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulussa

Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulussa laatusuoritus tarkoittaa toimintajärjestelmän ja sen osien toiminnan seuraamista ja kehittämistä, joka kuuluu periaatteessa kaikkien tehtäviin. Pohjana on niin sanottu balanced score card – ajattelu, jossa organisaation toimintaa ja sen tuloksia tarkastellaan useammasta tarkoituksenmukaiseksi katsotusta näkökulmasta. Pohjois-Karjalassa näkökulmat ovat alueellisen vaikuttavuuden, asiakkaan, toimintajärjestelmän sisäinen ja henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin näkökulmat (Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun strategia 2207 – 2012). Opetussuunnitelman arvioinnissa ja kehittämisessä pyritään laajaan näkemykseen nykytilanteesta ja kehittämisen tarpeista.

Toiminnan tavoitteisiin pääsyä mitataan niin koko ammattikorkeakoulun tasolla kuin koulutusohjelmien, eri ”kehittämisteamiin” sekä kaikkien ammattikorkeakoulun eri palveluyksiköiden ja toimijoiden tasolle sovituin mittarein. Strategiaa esiin nostetut tavoitteet jalkautuvat koulutusohjelmiin vuosittaisiin toteutus suunnitelmiin, jossa ”laadun seuranta valuu” aina opetussuunnitelman, opintojaksojen ja opiskelijan sekä

henkilökunnan kehityskeskusteluiden tasolle saakka.

Toimintajärjestelmä, sisältäen mm. toiminta- ja työohjeet, on kirjoitettu organisaation intranetin ”toiminnanohjausjärjestelmään”, jossa on myös määritelty vastuuhenkilöt ja päivitysasiat, dokumentit, aikataulut ja kaikki muukin asiaan liittyvä. Arviointia tapahtuu järjestelmällisesti opintojaksosta, opiskelijan ja työntekijästä koko talon toimintaan ja tavoitteisiin ja päinvastoin.

Yksittäisistä hankkeista ja esimerkiksi käytännön harjoittelujaksoista tapahtuu työelämän toimesta arviointeja, mutta käytössä ei ole säännönmukaista järjestelmää, jossa toimintaa laajemmin tai esim. opetussuunnitelmaa arvioitaisiin.

3.2 Mihin opetussuunnitelman arvioinnilla pitäisi saada vastauksia?

Opetussuunnitelman arvioinnilla voidaan saada vastauksia erilaisiin kysymyksiin riippuen osittain arvioijasta ja arvioinnin tavoitteista (Luoto ym. 2006, 63 – 64). Arvioinnin kohteena voi olla, millainen opetussuunnitelma on hyvä ja toimiva eri näkökulmista. Mikä on kirjoitetun, toteutetun ja opitun opetussuunnitelman ero? Kuinka tarkasti opetussuunnitelmassa tulisi asioita kertoa, jotta se palvelisi eri osapuolia (opiskelijaa, oppimisen ohjaajaa ja hallintoa)? Miten sen pitää kuvata eri vaiheessa vaadittua osaamista, sen arviointia sekä siihen käytettäviä resursseja? Pitäisikö opetussuunnitelman tarkasti ohjeistaa tai määrittää käytettäviä opetusmenetelmiä? Vai ilmaista asiat yleisemmällä tasolla kuitenkin luottaa asiantuntijaan - opettajaan ja hänen kykyynsä toimia rakentavasti ryhmän kanssa eri menetelmin ja oppimisympäristöin? Voidaanko opetussuunnitelmassa huomioida erilaisten opiskelijoiden resurssit esim. ajankäyttötarpeet ja oppimistavat? Onko se mahdollista suhteessa eri opiskelijoiden tilanteeseen lähtökohtiin? Vastaako osaamisen arviointi oppilaitoksen pedagogisia linjauksia ja/tai – sekä/että työelämän osaamistarpeita?

3.3 Ketkä arvioivat opetussuunnitelmaa?

Korkeakoulujen arviointineuvoston selvityksen mukaan yliopistoissa opetussuunnitelmatyöhön ja opetussuunnitelman arviointiin osallistui mukana olleissa yksiköissä erilainen määrä henkilöitä ja toimielimiä eri tehtävillä ja rooleilla. Samaisen selvityksen mukaan kirjoitetun opetussuunnitelman muuttaminen ja muutoksen hyväksyminen riippui asian ”kokoluokasta”. Pienet poikkeamat, lähinnä menetelmiin ja kirjallisuuteen liittyvät, voitiin tehdä yksittäisen opettajan tai oppiaineen opettajien päätöksellä. Näin on myös Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulussa. Suuremmat muutokset vaativat vaihtelevasti laajemman käsittelyn. (Luoto ym. 2006, 44 – 47.) Pohjois-Karjalassa ammattikorkeakoulun hallitus hyväksyy laajemmat muutokset.

Opetussuunnitelman arvioinnin näkökulmiksi voidaan valita kunkin korkeakoulun strategian ja pedagogisen strategian painopisteet. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulussa strategian painopisteet ovat asiakkaan näkökulma, alueellisen vaikuttavuuden näkökulma, sisäisen toiminnan näkökulma sekä henkilöstön näkökulma. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun pedagogisen strategian valintoihin kuuluvat työelämäperusteiset, ammatillista kehittymistä havainnollistavat opetussuunnitelmat, osaamista kehittävä arviointi, hyvää osaamista ja oppimisvalmiuksia tuottava koulutus ja ammatillista kasvua tukeva ohjaus. Näin ollen opetussuunnitelman arvioinnin kehittäminen nivoutuu oppilaitoksen pedagogiseen strategiaan.

Niin sanotussa 360-asteen arvioinnilla tarkoitetaan kaikkien suurimpien tai oleellisimpien sidosryhmien (opiskelijat, opettajat, työelämä, vertaiset) mukaan ottamista arviointityöhön. Näin pyritään saamaan riittävän laaja näkökulma, jotta opetussuunnitelman kehittäminen etenisi oikeaan suuntaan.

Toisaalta tavoitteena voidaan pitää myös kirjoitetun, opetetun / toteutetun ja opitun opetussuunnitelman erojen näkyväksi tekemistä. (Kotila ym. 2007 20 - 42.)

Asiakaslähtöisesti opiskelijat arvioivat opetussuunnitelmaa. Opetussuunnitelman arviointi voi tarkoittaa heidän osaltaan toteutuvan ja koetun opetussuunnitelman havainnointia ja vertaamista kirjoitettuun suunnitelmaan laadullisesti ja määrällisestikin. Oppimisprosessin etenemisen, kuormituksen, arvioinnin ja opetuksen relevanssit ovat muita sopivia alueita. Tavallisimmin opiskelijoiden opetussuunnitelman arviointi tapahtunee opintojaksojen arvioinnin kautta. Niitä arvioidaan niin numeerisin kuin laadullisinkin arvioin. Myös lukukausipalautteita kerätään joissain oppilaitoksissa. (Luoto ym. 2006, 49 – 53.)

Ainakin osassa yliopistoista ja korkeakouluista käydään läpi esimerkiksi opintojaksopalautteiden yhteenvedot yksittäisen vastuuopettajan toimesta tai opettajakunnan kesken (Luoto ym. 2006, 50 – 51). Opettajien eli opetussuunnitelman tekijöiden itsensä suorittama formaali arviointi on arvokas näkökulma. Tämä voi pitää sisällään sekä kirjoitetun, toteutetun sekä opitun opetussuunnitelman arviointia.

Niin sanottuun 360-asteen arviointiin voidaan liittää yhtenä elementtinä vertaisarviointi, vaikkapa ”naapurikoulutusohjelman” toimijoiden tekemänä kaikista edellä mainituista asioista. Näin saadaan toisaalta ”ulkopuolisen opettajan” toisaalta parhaimmillaan ammatillisesti lähellä olevan koulutusalan ja toimintakentän edustajan näkemys.

Työelämän ja –markkinoiden palaute yliopistoihin ja korkeakouluihin välittyy usein epämuodollisesti (Luoto ym. 2006, 49). Valitut työelämän edustajat (esim. alumni) voisivat olla valideja toimijoita arvioimaan tuottaako koulutus oikeanlaista

osaamista (opitun opetussuunnitelman arviointi) sekä miten kirjoitettu opetussuunnitelma näyttäytyy työelämän osaamisen tarpeista katsoen. Koska kytkeä käytännön työelämään ja kehittämistehtäviin on ammattikorkeakoululainkin perusteella niiden ominta osaamista, niin ollen työelämän näkemyksen huomioiminen opetussuunnitelman kehittämisessä on tärkeää.

4 OPETUSSUUNNITELMAN ARVIOINTI POHJOIS-KARJALAN AMMATTIKORKEAKOULUN FYSIOTERAPIAN KOULUTUSOHJELMASSA – NYKYTILA

Tällä hetkellä opetussuunnitelmaa Joensuussa arvioivat pääasiassa opiskelijat ja opettajat. Arviointien tavoite painottuu kehittämään opetussuunnitelman toteutusta. Niitä käytetään hyväksi eniten opintojaksojen sisältöjen ja painotuksien ”tuunaamisessa”. Vastuu kehittämisestä on koulutusohjelmalla yhdessä (läpikäynti koulutusohjelman kokouksissa) ja erityisesti opintojaksojen vastaavilla ohjaajilla.

4.1 Opiskelijoiden suorittama opetussuunnitelman arviointi

Opintojaksopalaute

Opiskelijat arvioivat opintojakson toteutumista ja oman osaamisensa muutosta jokaisen opintojakson jälkeen. Osa opiskelijoista seuraa sovitusti käyttämiään resursseja ja raportoi niistä vastuuopettajalle. Opintojakson vastuuopettaja tai opettajat arvioivat sen perusteella jakson sisältöä ja toteutusta ja tarvittaessa muuttavat niitä (<http://www.ncp.fi/opiskelijapalaute/>). Käytännön harjoitteluiden arviointi perustuu opiskelijan osaamisen itsearviointiin ja ohjaavan opettajan ja työelämäohjaajan kanssa käytyyn reflektointiin.

Opetussuunnitelman vuositeemojen palaute

Opiskelijat arvioivat joka lukuvuosi oman osaamisensa muutosta itsearvioinnilla ja tutorkeskusteluissa. Tutoropettaja ja koulutusohjelman opettajat yhdessä arvioivat tämän perusteella vuosittain opetussuunnitelman toimivuutta (Liite 1 Opetussuunnitelman vuositeemojen arviointi).

OPALA-palautteet

Opiskelijat arvioivat kolme kertaa opiskelun aikana ym. palautejärjestelmän kautta oppilaitoksen toimintaa ja osittain myös välillisesti opetussuunnitelmaa toimivuutta. Palautteet käydään läpi sekä opiskelijoiden kanssa että koulutusohjelmassa.

4.2 Opettajien suorittama opetussuunnitelman arviointi

Opettajat arvioivat yhdessä opiskelijoiden kanssa yllämainituissa yhteyksissä opetussuunnitelmaa ja sen toteutumista. Mikäli opintojakson numeerisesti arvioitavien kohtien vastausten keskiarvo jää alle 3,0 keskustellaan toteutuksesta koulutusohjelman kokouksessa. Jokainen opettaja arvioi toki myös epävirallisten palautteiden ja oman näkemyksensä mukaan opintojaksoja sekä lukukausi- että vuositasolla toimintaa ja toteutusta.

4.3 Työelämän edustajien suorittama opetussuunnitelman arviointi

Opetussuunnitelmaa esitellään käytännön harjoittelun yhteistyökokouksissa vuosittain. Muodollista opetussuunnitelman arviointia työelämän edustajat eivät tee tällä hetkellä mitenkään. Mahdollisesti välillisesti työllistymistä voidaan pitää sen arviointina tai mittarina. Palautetta työharjoittelun ohjaajat voivat antaa oppilaitoksen toiminnasta käytännön harjoittelun jälkeen

(<http://typala.ncp.fi/typala/pa.do;jsessionid=6347C28A777EC5BB48B5BC2A26BB9858>).

4.4 Vertaisarviointi

Vertaisarviointia ei suoriteta formaalisti Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun fysioterapian koulutusohjelmassa mitenkään. Sen sijaan epävirallisia keskusteluja käydään lähiyhteistyössä olevien koulutusohjelmien kanssa usein.

5 KEHITTÄMISTEHTÄVÄN TAVOITE

Tämän kehittämistehtävän tarkoituksena on testata yhtä toimintatapaa, jolla saadaan mukaan työelämän edustajien näkemys säännöllisesti opetussuunnitelman kehittämistyöhön, ja samalla luodaan laajempi laadullinen näkökulma siitä, miten nykyinen kirjoitettu opetussuunnitelma näyttäytyy ammattialalla toimiville henkilöille. Samalla toteutetaan työelämän edustajien opetussuunnitelman laadullinen arviointi Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun fysioterapian koulutusohjelmalle. Mikäli arviointimenetelmä osoittautuu toimivaksi, voinee ns. hyvää käytännettä levittää oppilaitoksessa laajemminkin.

Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun fysioterapian koulutusohjelman opetussuunnitelman arvioinnin suunnittelussa päädyttiin siihen, että eri arvioijien ”pääarviointialueet” eroavat hieman toisistaan, mutta kaikilla on myös yhteneviä alueita.

Työelämän edustajien arvioinnin pääpaino on opetussuunnitelman vastaavuus työelämän vaatimuksiin. Opiskelijat arvioivat ennen kaikkea kirjoitetun ja toteutetun opetussuunnitelman yhtäläisyyksiä ja eroja. Opettajat arvioivat opetussuunnitelman rakenteita, sisältöjä ja painotuksia, mutta toki myös kirjoitettua ja toteutettua opetussuunnitelmaa.

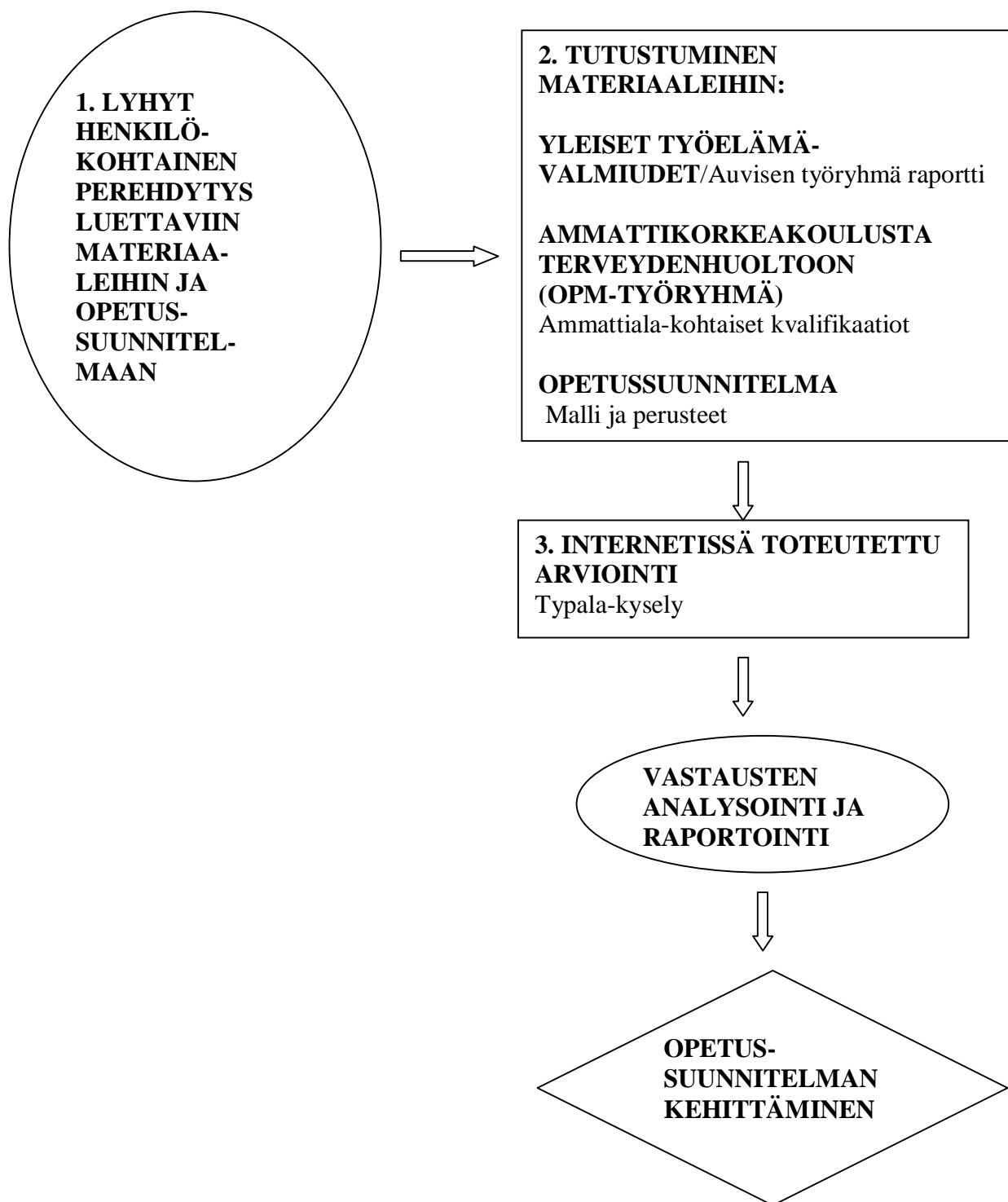
Vertaisarvioijan, joka voi olla esimerkiksi Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun jokin muu koulutusohjelma, arviointi painottuu oppilaitoksessa yhteisesti sovittujen asioiden, kuten pedagogisen strategian ja muiden toimintaohjeiden esille tulemiseen ja toteutumiseen opetussuunnitelmassa. Kaikkien arvioijien osa-alueissa on toisiinsa liittyviä alueita (oppimisprosessi, arviointi, opiskelijan kuormittuminen), joista saadaan näin monipuolinen näkemys.

6 KEHITTÄMISHANKKEEN TOTEUTUS

6.1 Kehittämishankkeen eteneminen

1. Taustatyö: Kirjallisuuteen ja tehtyihin opetussuunnitelman arviointeihin tutustuminen (Syyskuu - lokakuu 2007).
2. Mallin kehittäminen: Kyselyn kehittäminen ja laatiminen, testaaminen. Aikataulun sopiminen arvioinnin toteutukselle. Esittely Pohjois-karjalan ammattikorkeakoulun terveystalon ”Pedagogiikan kehittämisryhmässä” ja testaus yhdellä fysioterapeutilla (Marraskuu 2007- maaliskuu 2008).
3. Arvioijien rekrytointi (Huhtikuu 2008).
4. Arvioinnin toteutus ja raportointi: Arvioijien ohjeistus tutustuttavaan materiaaliin ja kyselyyn. Arvioijien perehtyminen annettuihin etukäteismateriaaleihin ja vastaaminen kyselyyn. Vastausten analysointi ja raportin kirjoittaminen (Toukokuu – syyskuu 2008).
5. Opetussuunnitelman uudistustyö (syyskuu 2008 – syyskuu 2009).

Kuva 1. Työelämän edustajien opetussuunnitelman arvioinnin toteuttamismalli

6.2 Valitut teemat työelämän edustajien opetussuunnitelman arviointiin

1. Millainen on työelämän edustajien näkemys

opetussuunnitelmasta yleisesti? Teemalla pyritään

hahmottamaan arvioijien käsitystä opetussuunnitelman roolista, tehtävästä, rakenteesta ja merkityksestä yleisemmällä tasolla.

2. Millainen on työssä olevien fysioterapeuttien arvio siitä, miten opetussuunnitelman sisällöt ja painotukset vastaavat työelämän osaamisen vaatimuksia, yhtäältä omien kokemusten, toisaalta ns. opetussuunnitelman suunnittelua ohjaavien materiaalien mukaan?

3. Millainen on arvioijien näkemys opetussuunnitelmasta välineenä opiskelijan oppimisprosessissa, osaamisen kehittämisessä, ammatillisessa kasvussa sekä ammatillisten ja työelämän vaatimusten omaksumisessa?

4. Millainen on arvioijien näkemys siitä, millaisia asioita ja miten koulutuksessa, erityisesti ammatillisen osaamisen osalta, tulisi arvioida?

Lisäksi kyselyssä pyydettiin arviota siitä, näkyykö ja huomioidaanko opetussuunnitelmassa opiskelijoiden aikaisempaa osaamista, sen tunnustamista ja tunnistamista.

Lisäksi vastaajilta pyydettiin numeerista arviota siitä, vastaavatko opetussuunnitelmassa kuvattu opiskelijan työmäärä ja opetussuunnitelmassa esitetyt kehittymisen ja osaamisen vaatimukset toisiaan.

Arviointikysely ja alkuperäiset vastaukset (Liite 2)

7 AINEISTON KÄSITTELY

Opetussuunnitelman arviointikyselyn tekstiosan läpikäynti tapahtui mukailten teemoitetun strukturoidun kyselyn laadullista sisällön analyysiä. Lisäksi osalle kysymyksistä annettiin karkea numeerinen arvo toiminnan muutoksen arvioimiseksi tulevaisuudessa, mikäli arviointia toteutetaan myöhemmin samalla tavoin. Numeeriseen arvioon käytettiin Likert – asteikkotyypistä, 5 - tasoista arviointia, jossa numero 1 vastasi arviota ”huonosti” ja numero 5 arviota ”erinomaisesti”. Vastauksista muodostetaan arvioijien antama ”keskiarvokouluarvosana” arvioitavalle aiheelle, jota mahdollisesti voidaan hyödyntää tulevien arviointien referenssinä.

Aineiston sisällöllinen analyysi on yksi laadullisen tutkimuksen keinoista / tavoista analysoida kirjoitettua tai haastattelusta saatua tekstiä. Analyysillä tässä selvityksessä pyrittiin vastaamaan kysymykseen millainen näkemys / kokemus ”kertojalla/kertojilla” selvitetävästä asiasta tai ilmiöstä on. Tavoitteena oli selvittää ilmiön – tässä tapauksessa kirjoitetun opetussuunnitelman - kokemista sidosryhmätoimijoiden kannalta. Vastausaineisto oli siis lähtökohta tulkinnoille. Vastaukset yritettiin nähdä mahdollisimman aitona ilman etukäteisoletuksia. Lyhyesti kuvattuna vaiheet olivat:

1. Kysyttiin halukkuus osallistua ja lupa kyselyn tulosten ja tekstien käyttämiselle.
2. Tulokset ja tekstit kerättiin
3. Muodostettiin käsitys aineistosta.
4. Aineisto purettiin ja jaoteltiin.
5. Aineisto analysoitiin

(Aaltola ym. 2001.s. 10 – 84, Eskola ym. 1996 s.161 – 195.)

Analyysi/selvittely eteni vaiheittain. Aluksi pyrin hahmottamaan, mistä tekstissä puhuttiin? Miten käsitys kysytyistä asioista / teemoista tuli esille ko. teksteissä. Ennen sitä muodostin

näkemyksen omasta käsityksestä ja ymmärryksestä selvitettävästä asiasta sekä vastaajista. Pyrin tunnistamaan sen näkövinkkelin, mistä itse asiaa tarkastelin. Analyysivaiheessa en tiennyt, mikä teksti oli kenenkin vastaajan. Selvityksen tarkoituksena oli vastaajien näkemyksen esille nostaminen, jotta saadaan opettajien ja opiskelijoiden omaa kuvaa laajempi näkemys opetussuunnitelmasta sen kehittämistä varten.

Seuraavassa vaiheessa ”teemoittelin” tekstejä lisää huolimatta kysymyksen asettelusta. Pyrin löytämään teemat – mistä asioista tai kokemuksen osista puhuttiin. Niistä yritin ottaa esille erityisesti kehittämiselle tärkeitä ja opetussuunnitelman elementteihin liittyvät oleelliset teemat. Tekstistä yritin löytää ne asiat, jotka liittyvät teemaan ja millainen merkitys niillä oli kehittämiselle suhteessa teemaan. Merkityksiä löytyi itse tekstistä, mutta myös sanomatta jätetyistä asioista. Kuitenkin yritin olla muuntamatta vastaajan kokemusta. Merkityksistä, jotka liittyivät yhteen, muodostin kokonaisuuksia, yhteenvetoa ja synteesiä.

Luku- ja analyysivaiheita oli useita (kolme). Ajan ja resurssien puute rajoittivat vaiheiden määrää ja kestoja. Niissä arvioin aina uudelleen, mitä kirjoittaja oli tarkoittanut ilmaisullaan. Eri vaiheissa yritin pohdiskella (reflektoida) kriittisesti kirjoittajan ilmaisuja, sekä myös omaa ”näkövinkkeliä tai esiyymmärrystä” ja tulkintoja.

8 TULOKSET

8.1 Arvioijien taustatietoja

Arvioijista kaksi työskentelee keskussairaalan fysioterapiaosastolla. Terveyskeskuksen palveluksessa arvioijista työskentelee kaksi henkilöä. Yksityisen sektorin eri alueilla toimii arvioijista myös kaksi henkilöä. (hoitolaitos, kuntoutuslaitos). Yksi arvioijista on esimiesasemassa ja yksi yrittäjä /

ammattiharjoittaja. Ketään arvioijista ei työskentele varsinaisissa opetustehtävissä, mutta osalla on luento-opettajakokemusta. Arvioijien työkokemukset vaihtelevat 1 ja 20 vuoden välillä. Kaksi heistä on miehiä ja neljä on naisia.

Kukaan arvioijista ei ole itse opiskellut nyt arvioinnin kohteena olevan opetussuunnitelman mukaan. Yksi heistä on terveystieteiden maisteri, yhdellä on ammattikorkeakoulututkinto, muilla on vähintään opistotason fysioterapeuttitutkinto. Kaikilla heistä on useita erilaisia perusopintojen jälkeisiä täydennyskoulutus- ja muita jatko-opintoja eri erikoisaloilta.

8.2 Opetussuunnitelman arviointi

Yleistä kyselystä

Usea vastaajista ilmaisi näkemyksensä siitä, että opetussuunnitelmaan on vaikea ”päästä sisälle” lyhyellä perehtymisellä, vaan se vaatii paljon aikaa. Osa tekstistä on termistöltään sellaista, ettei käsitteiden oikeasta merkityksestä voi olla aivan varma.

Moni vastaaja kommentoi myös kokemuksiaan viimeisen vaiheen käytännön harjoittelun kokemuksien valossa, vaikka vielä tätä opetussuunnitelmaa noudattaneita opiskelijoita ei viimeisillä käytännön harjoittelujaksoilla ole ollut.

Teema: Näkemys opetussuunnitelmasta yleisesti ja opiskelijan oppimisprosessin tukena

”Hyvä opetussuunnitelma auttaa oppijaa toimimaan VALMISTUMISESTA LÄHTIEN työelämän eri osa-alueilla käytettävien menetelmien perusteita halliten. Vahvat perustiedot (esim. toim. anatomia, perusliikkuminen manuaaliset taidot, fysiologia ja niiden etevät jäsentämistaidot antaisivat alalle riittävästi soveltamiskykyä siinä laajuudessa missä käytännön terveydenhuolto osaa niitä arjessa käyttää.”

Voimakkaimmin nousi esille fysioterapian opetussuunnitelman sisältöön liittyvä näkemys siitä, että sen tulisi nostaa esille opiskeltavat ammatin ydinasiat (perusteoriatiedot, käytännön opiskeltavat taidot, työhön liittyvä prosessit, linkitys työelämään ja korkeakoulumaailmaan). Opetussuunnitelma pitäisi olla ”looginen, realistinen ja helppolukuinen”, joka tukee joustavasti opiskelijan prosessia.

Esille oli arvioissa pohdinta siitä, mikä on käytännön toteutuksen ja kirjoitetun suunnitelma ero. Vastajat nostivat esille työharjoittelun ja työelämän tärkeän roolin ammatillisessa kasvussa ja sen perusrakenteen näyttävätyvän hyvänä. Positiivisina elementteinä opetussuunnitelmassa koettiin olevan omien oppimisvalmiuksien ja -taitojen arviointi.

Osassa vastuksissa nousi esille se, etteivät yleiset työelämävalmiudet, vuorovaikutustaitojen oppiminen eivätkä nykyisen työelämän vaatimukset oikein tule esille suunnitelmassa. Todettiin myös, että voi olla mahdollista, että opiskelujen loppuvaiheeseen pääsee niin, että on aukkoja perusasioissa – edeltävien opintojen vaatimukset eivät auenneet selkeästi.

Teema: Opetussuunnitelman vastaavuus työelämän vaatimuksiin

”Jos kaikki kirjatut tavoitteet saavutetaan, kyseessä on taatusti autonominen ft, suorastaan yli-ihminen. Miksi kirjataan sellaiset tavoitteet, joita kukaan ei saavuta. Valitettavasti harjoittelujaksoilla pitää joskus lähteä perusasioista liikkeelle: Tule ajoissa, ilmoita jos olet poissa, tee ”määrätyt” tunnit jne. Nämä taidot kehittyvät tietenkin ”yleensä elämässä”, eivät ainoastaan opiskellessa. Tietenkin kyse on persoonista ja valintakokeissa pitäisi tietysti pyrkiä valikoimaan alalle sopivat.”

Opetussuunnitelman tavoiteasettelua pidettiin osassa vastauksista epärealistisena, suorastaan yli-inhimillisenä, jota on mahdotonta

saavuttaa opiskelujen aikana. Vastauksissa koettiin opiskelijalla itsellä olevan paljon vastuuta omasta oppimisesta. Tätä pitäisi jo valintakokeissa korostaa. Lisäksi painotettiin oppimisessa käytännön työelämän merkittävää roolia, jonka ”tasosta tulisi huolehtia”. Positiivisina asioina nostettiin esiin opetussuunnitelman loogista etenemistä perusteista laajempiin kokonaisuuksiin sekä esille tulevaa ihmisen tuntemuksen kokonaisvaltaisempaa lähestymistä.

”Teen nk. perinteistä fysioterapeutin työtä ja siihen nähden opiskelijat tarvitsevat vielä viimeisillä kentillä paljon ohjausta ja tukea. Jos oletetaan, että jatkossa ft:t toimivat hyvinkin erilaisissa tehtävissä, vaatimuksetkin ovat tietysti toiset. Etäopiskelu, käytännön harjoittelun/käytännön tenttien vähäisyys koulussa mielestäni näkyy. Ovatko opettajat menetelmien hallinnassa ajan tasalla?”

Arvioinneissa merkille pannaan työelämän vaatimuksien monipuolistuminen, jatkuva uusituvan tiedon päivittämisen tarve sekä päätöksentekokyky. Oman osaamisen ja kehittymisen tarpeen arviointia sekä kansainvälisiä valmiuksia pidettiin opetussuunnitelmassa hyvänä lähtökohtana. Huonosti siinä sen sijaan näkyivät työyhteisöllinen ja sosiaalinen osaaminen, omien voimavarojen tunnistaminen sekä eettisyys. Arvioijat kertoivat että opiskelijoiden toiminnassa harjoittelussa näkyy osin etäopiskelun määrä, ja käytännön harjoittelun sekä tenttien vähäisyys. Tähän liittyen huolestuneena todettiin että tietoa on mutta onko taitoa. Toisaalta perustiedon riittävyyttä pidettiin jossain vastauksessa epävarmana.

Opetussuunnitelmassa pidettiin tärkeänä että ammattiopintojen, harjoittelun ja fysioterapeuttisen tutkimisen ja päättelyn harjaantumisen määrä on riittävä. Keskeisiä opintoja pidettiin selkeinä - sellaisina joiden osaaminen on välttämätöntä. Osa

ohjaavien materiaalien ja opetussuunnitelman teksteistä – kuten korkeakoulutasoinen toimintaympäristö, kaipasivat määrittelyä.

Teema: Osaamisen arviointi

”Tiukka numeerinen arvostelu nostaa kurssien tasoja molemmilla osapuolilla. Itsearviointia voi kehittää opiskelijan itsearviointitaitoja kehittämällä, ne ovat kuitenkin kaiken rakentavamman oppimisen perusta.

Mielestäni numeerinen arviointi kuitenkin kertoisi opiskelijalle itselleen selkeästi missä mennään. Lisäksi ns. käytännön tentit esim.

lihastoiminnan tutkiminen tai mittaaminen ovat keinoja joilla saadaan selville kuinka asiaa on sisäistänyt. Tentit on edelleenkin hyvä mittari”.

Miksi tätä arviointia pitää tehdä niin monella tasolla ja niin vaikeasti?

Tuskin niistä haittaakaan on, mutta onko näistä juonteista oikeasti

hyötyä? Kuinka tarkkaan opiskelijat itse tuntevat opetussuunnitelman?

En pysty arvioimaan, enkä olisi laittanut mitään, ellei vaadittu! Sama pätee seuraaviin

Arvioijien näkemys arvioinnista vaihteli – sekä numeerisesta että muista arvioinneista löydettiin sekä hyviä että huonoja puolia.

Arviointimenetelmien monipuolisuus ja aiheenmukaisuus nousi esille. Pääasiassa koettiin kuitenkin että tentit – niin käytännön kuin teoria-asioidenkin osalta – ovat vastaajien mielestä hyviä osaamisen mittareita. Itsearviointia pidettiin tärkeänä lähtökohtana arvioinneille.

Kokonaisuuksien ja käytännön osaamisen (tutkiminen ja päättely esim.) arviointiin koettiin tarvittavan painotusta. Positiiviselta asialta suunnitelmassa vaikuttivat sekä teoria- että taitokokeet. Opetussuunnitelmasta ei tullut selville miten osaamisjuonteita ja -teemoja arvioidaan.

Arvioijat pitivät tärkeänä henkilökohtaisen kehittämissuunnitelman ja opiskelijan oman reflektoinnin ja arvioinnin merkitystä.

Epäselväksi opetussuunnitelmassa jää arvioinnin jatkotoimenpiteet ja niiden eteneminen. Käytännön osaamisen arvioinnin tulisi olla selkeästi näkyvillä. Lisäksi opetussuunnitelman arviointiin liittyvissä kohdissa oli kirjattu sekaisin termistöä kuten ”arviointiperuste” ja ”arviointimenetelmä”.

Opintojaksojen osaamisen arvioinnit eivät tulleet selkeästi esille (missä, miten) opetussuunnitelmassa, mutta jos toimii niin hyvä asia. Mutta toisaalta mietittiin myös sitä, miksi arviointia täytyy olla monella tasolla ja vaikeasti tehtynä?

Eri arviointimenetelmiä todettiin kuitenkin tarvittavan, koska kirjallinen tuottaminen ja tekeminen eivät välttämättä ole kaikilla opiskelijoilla yhtä vahvoja. Opintojaksojen sisällöt näyttävät vastaavan osaamistavoitteita, mutta vaatimustason (hyväksytty / hylätty) määrittelyt eivät tulleet esille. Mikäli opintojaksojen arvioinneilla saadaan selville, onko asetetulla tavoitetasolla, niin tilannetta pidettiin hyvänä. Kuitenkaan arviointikeinot eivät aina selkeästi aukea opetussuunnitelmasta.

Teema: Aikaisemman osaamisen tunnistaminen ja sen hyödyntäminen

Jostain syystä en aiemman osaamisen tunnistamista opetussuunnitelmasta löytänyt. Ehkäpä näissä tilanteissa voi antaa joitakin opintoja korvatuiksi, mikäli perusteet sellaiseen ovat olemassa. Käytännön harjoittelu tulisi kuitenkin olla kaikille ainakin samanpituinen, sillä opittavaa ja syvennettävää riittää entisestä kokemuksesta huolimatta

Tämä osa-alue oli osan mielestä huonosti kuvattu opetussuunnitelmassa muuten kuin edeltävien suoritettavien opintojaksojen osalta. Muualla hankitun osaamisen

hyödyntäminen, tunnustaminen ja tunnistaminen eivät näy kirjoitetussa opetussuunnitelmassa.

Opiskelijan kuormittuminen

Tästä aihealueesta oli ainoastaan numeerinen arviointi

8.3 Numeerinen arviointi kysymyksittäin

Vastaajien mielestä opetussuunnitelma tukee opiskelijan oppimista, osaamisen kehittymistä ja ammatillista kasvua hieman keskimääräistä paremmin. ("Arvosana" 3,5 / 5)

Arvioijien mielestä opetussuunnitelma ohjaa tulevan "autonomisen fysioterapeutin" opiskelijan ammatti- ja työelämävalmiuksien kasvua riittävälle tasolle hyvin. ("Arvosana" 4 / 5)

Arvioijien kokemusten mukaan opetussuunnitelman vastaavuus työelämän vaatimukseen on keskitasoinen. ("Arvosana" 3,1 / 5)

Opetussuunnitelmaa ohjaavien virallisten materiaalien vastaavuus työelämän vaatimukseen ja opetussuunnitelmaan oli arvioijien mielestä hieman keskimääräistä parempi. ("Arvosana" 3,5 / 5)

Arvioijien mielestä opetussuunnitelmassa kuvattu arviointi tukee kehittymistä hieman keskimääräistä paremmin. (Arvosana 3,5 / 5).

Arvioijien mielestä vuositeemojen ja juonteiden arviointi tuki hieman keskimääräistä paremmin osaamisen kehittymistä. ("Arvosana" 3,7 /5)

Opintojaksojen osaamisen arvioinnit näyttäytyivät arvioijien mielestä hieman keskimääräistä paremmin. ("Arvosana" 3,5 / 5).

Arvioijien kokemus oli, että osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen tulee esille keskitasoisesti. ("Arvosana" 3,1 / 5).

Arvioijien näkemys opiskelijan kuormittumisen oikeaan osumisesta oli keskitasoinen. ("Arvosana" 3,3 / 5).

Yleisarvosana opetussuunnitelmasta 3,4.

9 POHDINTA

9.1 Arvioinnin ajoitus

Opetussuunnitelman arvioinnin toteutuksen ajoitus kyseiseen ajankohtaan oli sikäli hyvä että uuden opetussuunnitelman rakennustyö oli käynnistymässä, ja sen otetaan käyttöön syksyllä 2009. Nyt aikaa jää ottaa huomioon arvioinnin tuloksia. Toisaalta ajoitus oli huono koska kukaan ei vielä ole opiskellut tutkintoaan loppuun tällä opetussuunnitelmalla ja vastaajien näkemykseen vaikuttivat kokemukset opiskelijoiden osaamisesta käytännön harjoitteluissa.

9.2 Arvioinnin toteutus yleisesti

Useampi vastaaja ilmaisi näkemyksensä siitä, että opetussuunnitelmaan on vaikea päästä sisälle lyhyellä perehtymisellä. Opetussuunnitelmaan perehtyminen vaatisi paljon enemmän aikaa kuin mitä nyt oli mahdollista käyttää. Tämä tulee huomioida seuraavassa arvioinnissa.

Työelämän edustajien opetussuunnitelman arviointia pohtiessa mietin kahta toimintavaihtoehtoa. Yksi vaihtoehto oli koota arvioijat yhteen päiväksi tai pariksi ja käydä heidän kanssaan keskustellen opetussuunnitelma läpi. Tällöin olisi kerätty tieto kehittämistarpeista tämän kokoontumisen keskusteluiden ja haastatteluiden pohjalta. Tällä menettelyllä olisi ollut mahdollista

selittää käsitteiden ja termien merkityksiä ja valintojen perusteita arvioijille. Ajattelin kuitenkin että haastattelijan / haastattelijoiden vaikutus arvioijiin saattaa olla suuri ja siten ei saada ”väritymätöntä” tietoa. Toisaalta totesin, että arvioijien irrottautuminen päivittäisistä töistään muutamaksi päiväksi saattaisi olla vaikeaa. Ajattelin että materiaaleihin tutustuminen ja ”nettikyselyyn” vastaaminen voitaisiin tehdä osissa kullekin sopivana ajankohtana.

Valitusta toimintamallista voi todeta, että arvioijilta kuitenkin kului paljon aikaa etukäteismateriaaleihin tutustumiseen ja ”opetussuunnitelmajargon” vaikeutti vastaamista. Myöskään tahallisesti minimaaliseksi jätetty etukäteisohjeistus ei ollut välttämättä riittävä. Tavoitteena oli kuitenkin saada ”ulkopuolinen näkemys” opetussuunnitelmasta. Tämä toteutus paljasti kuitenkin yhden keskeisen kehittämistarpeen – asioiden ilmaisemisen mahdollisimman selvällä Suomella. Muussa tapauksessa tarvitaan ”katekismus” selittämään varsinaista opetussuunnitelmaa. Tällä toimintatavalla haluttiin saada kysymyksiä, joita mahdollisesti muokataan seuraavassa arvioinnissa sekä saada seuranta-arvoja tulevan kehittämisen pohjaksi ja tämä toki toteutui. Toiminnanohjausjärjestelmän näkökulmasta opetussuunnitelmaan työelämänarviointia ei kannata - jo resurssien käytön kannalta - tehdä kuin korkeintaan muutaman vuoden välein tai suuremman opetussuunnitelman uudistustyön osana.

9.3 Saatiinko vastauksia, jotka palvelevat kehittämistä?

Ydinkysymys on se, saatiinko opetussuunnitelman kehittämistyön kannalta oleellisia asioita esille. Yhdistettynä näkemykseen muilta arvioijilta saatuihin palautteisiin - saatiin. Tiedämme selkeämmin, mitä asioita tulee olla esillä paremmin opetussuunnitelmassa, jotta se palvelee eri osapuolia. Itseäni jäi erityisesti mietityttämään, toisaalta opetussuunnitelman näyttäytyminen

”ulkopuoliselle”. Missä mittakaavassa asioita voi auki kirjoittaa, jotta teoksesta ei tule liian laaja? Tämä tiedettiin etukäteen haasteelliseksi. Toiseksi iso asia mielestäni on osaamisen tavoitteiden realistisuuden kritiikki. Kirjoitetut tavoitteet ovat huimaavat ja kuitenkin koulutuksesta saadaan ajokortti jonka turvin työssä oppiminen alkaa ja jatkuu. Toisaalta olennaista olisi käytännön opiskelun nivominen vielä selkeämmin osaksi oppimisprosessia niin, että kynnyks olisi mahdollisimman pieni työelämän ja oppilaitoksen ajatusmaailman välillä. Olisiko kuitenkin syytä tarkistaa myös tavoitteita realistisemmaksi, vai onko opetusjärjestelyin ja muin toimin mahdollista päästä tällä hetkellä niin laki- kuin asetusteksteihin ja opetussuunnitelmaan kirjoitettuihin tavoitteisiin?

LÄHTEET

Aaltola J, Valli R. (toim.) 2001. Ikkunoita tutkimusmetodeihin. Jyväskylä. PS-kustannus.

Arene. 2007. Ammattikorkeakoulut Bolognan tiellä – ammattikorkeakoulujen osallistuminen eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen. Projektin loppuraportti. Helsinki. Edita Prima Oy.

A15.5.2003. 352 / 2003. Ammattikorkeakouluasetus 2003. Valtion säädöstietopankki Finlex. [http:// www.finlex.fi](http://www.finlex.fi), ajantasainen lainsäädäntö.

L 9.5.2003. 351 / 2003. Ammattikorkeakoululaki 2003. Valtion säädöstietopankki Finlex. [http:// www.finlex.fi](http://www.finlex.fi), ajantasainen lainsäädäntö.

Auvinen P, Dal Maso R, Kallberg K, Putkuri P, Suomalainen K. 2005
Opetussuunnitelma ammattikorkeakoulussa. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun julkaisuja B 9.

Eskola J, Suoranta J. 1996. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Rovaniemi. Lapin yliopisto.

Helakorpi S, Olkinuora A. 1997. Asiantuntijuutta oppimassa. Porvoo. WSOY.

Hyvönen R, Aittonen T, Huhta A, Jolkkonen A, Kantola I, Lähteenmäki I, Viinikkala P. 2007. Hyvässä hengessä ja monipuolisin menetelmin – tietotekniikan koulutusohjelman arviointiraportti. Turun ammattikorkeakoulun raportteja 58. Turun ammattikorkeakoulu. Turku.

Kallberg K, Hallila M. (toim.) 2007. Osaamisen kohtaaminen – näkökulmia työelämälähtöiseen koulutukseen. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu. C.26. Jyväskylä: Gummerus.

Karjalainen A. (toim.).2003. Akateeminen opetussuunnitelmatyö. Oulun yliopisto. Opetuksen kehittämissyksikkö.

Kotila H, Auvinen P. 2007. Haagan restonomikoulutuksen opetussuunnitelmien arviointi. Haaga-Helia puheenvuoroja 3/2007. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. Helsinki. Edita

Luoto L, Lappalainen M. 2006. Opetussuunnitelmaprosessit yliopistoissa. Korkeakoulujen arviointineuvoston julkaisuja 10. Tampere. Tammer-Paino.

Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 24. 2006. Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon – koulutuksesta valmistuvien ammatillinen osaaminen, keskeiset opinnot ja vähimmäisopintopisteet,

Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun strategia 2007 – 2012. 2007. Pohjois-karjalan ammattikorkeakoulu. Joensuu.

Stenström M-L, Laine K, Valkonen S. 2005. Ammattikorkeakoulut väylänä työelämään – hallinnon ja kaupan, tekniikan ja liikenteen sekä sosiaali - ja terveysaloilta valmistuneiden työelämään sijoittuminen ja työelämätaidot. Koulutuksen tutkimuslaitos. Jyväskylä. Jyväskylän yliopistopaino.

LIITE 1

VUOSITEEMAN itsearviointi (liitetään omaan portfolioon)

Nimi: _____

Opiskeluvuosi: _____

Vuositeema ja

osaamistavoite: _____

OPPIMISPROSESSINI

Olen kehittynyt vuositeeman ja osaamistavoitteiden suhteen seuraavasti (peilaa kehittymistäsi suhteessa toteutettuihin opintojaksoihin):

Mitkä olivat vahvuuksiani ja heikkouksiani opiskelussa viime lukuvuoden aikana?

MINÄ YHTEISÖN JÄSENEENÄ

Mitä tukea olen saanut opiskeluuni ryhmän muilta jäseniltä?

Miten olen tukenut opiskelussa ryhmän muita jäseniä?

MINÄ AMMATILLISENA ASIAANTUNTIJANA

Olen kehittynyt juonteiden suhteen seuraavasti tämän lukukauden aikana.

Arvioi kehittymistäsi numeerisesti ja sanallisesti. Merkitse kehittymisesi K:lla ja osaamisentasosi T:llä:

Fysioterapia ja muut tieteenalat 0 1 2 3 4 5

Fysioterapeuttinen tutkiminen ja päättely 0 1 2 3 4 5

Fysioterapiamenetelmät 0 1 2 3 4 5

Fysioterapian soveltaminen 0 1 2 3 4 5

Tiedonhankinnan ja -käsittelyn taidot 0 1 2 3 4 5

Sosiaaliset taidot 0 1 2 3 4 5

Viestintätaidot 0 1 2 3 4 5

Kansainvälisen toiminnan valmiudet 0 1 2 3 4 5

Luovuus ja innovatiivisuus 0 1 2 3 4 5

Ihmisten ja toiminnan johtaminen 0 1 2 3 4 5

Oppimaan oppimisen valmiudet, itseohjautuvuus
sekä osaamisen arviointi

0 1 2 3 4 5

0 Täydennettävä, 1-2 tyydyttävä, 3-4 hyvä, 5 kiitettävä

KOULUTUKSEN TOTEUTUKSEN ARVIOINTI

Onko opetus haasteellista suhteessa osaamiseen ja valmiuksiini?

Millainen on opiskelumotivaationi?

Erityisen merkittävä oppimiskokemus minulle oli:

OPINTOIHIN LIITTYVÄT TAVOITTEET

Millaisia tavoitteita olen asettanut seuraavan lukuvuoden opiskelulleni?

LIITE 2

KYSELY JA ALKUPERÄISET VASTAUKSET KYSELYYN

Millaisen tulisi mielestäsi olla hyvän opetussuunnitelman ammattikorkeakoulussa?

Alussa laaja / perusteellinen teoretieto, johon vähitellen nivoutuu käytäntö niin yksilö kuin ryhmätasolla prosessin ja laaja-alaisemman tutkimisen taitoja unohtamatta (tutkiminen -> johtopäätökset -> suunnitelma -> toteutus -> seuranta). Myös itseohjautuvuudella on tärkeä osuus.

Opetussuunnitelman tulisi olla riittävän kattava kokonaisuus, jossa on selkeästi esillä ammatin useita puolia eli tietenkin tieteellinen pohja, suunnitelmallisuus ym., mutta myös käytännön taitojen ja valmiuksien osalta asiat, jotka edellytetään saavutettavaksi.

-tavoitteellinen, systemaattisesti etenevä, realistinen ja helppolukuinen, yhteiskunnallisesti ja alueellisesti ajankohtainen –joustava = erilaiset kokemus- ja oppimispolut huomioiva

Perusrunko tuskin muuttuu vuosien saatossa kovin paljoa. Jos vertaa Invalidisäätiön opetussuunnitelmaa 1950-luvulta, paljon tuttua on nykyisessäkin opetussuunnitelmassa. Vankka pohja biologisista ja lääketieteellisistä aineista on kaiken perusta. Ft-tutkimiseen ja menetelmiin liittyvät kurssit tulee pysyä ajan tasalla. Yhteistyö työelämään ja yliopistoon on tärkeää. Onko nykyinen painotus oppikurssien laajuuksissa oikea; tutkimusmenetelmät, hallinto, kehittäminen vrt. esim. anatomia. Lopputyö painottuu mielestäni liikaa kun vielä ollaan esim. viimeisellä harjoittelujaksolla täysin perusasioiden äärellä.

Ammattikorkeakoulun tutkinnot ovat tietenkin korkeakoulututkintoja joihin liittyy tietty oppimäärä kaikille yhteisiä aineita, mutta niin kauan kun fysioterapeutin

työ on valtaosaltaan käytännön työtä, opiskelijan tulisi saada valmiudet myös siihen. Nykyisessä tutkinnossa tietoa on varmaan tarpeeksi hyvän ammattitaidon pohjaksi, mutta käytännön kentillä ei ole mahdollisuuksia opettaa jokaista käytännön taitoa opiskelijoille. Olisiko tarkoituksenmukaista, että joitakin perustaitoja olisi hallussa jo ensimmäiselle käytännön kentälle tullessa? Fysioterapian käytäntöä, esim. mittaamista, et voi opetella yksin ja itsenäisesti, siihen tarvitaan "potilas", ohjaus, käytännön harjoittelu ja palaute.

Hyvä opetussuunnitelma auttaa oppijaa toimimaan VALMISTUMISESTA LÄHTIEN työelämän eri osa-alueilla käytettävien menetelmien perusteita halliten. Vahvat perustiedot (esim. toim. anatomia, perusliikkuminen manuaaliset taidot, fysiologia) ja niiden etevät jäsentämistaidot antaisivat alalle riittävästi soveltamiskykyä siinä laajuudessa missä käytännön terveydenhuolto osaa niitä arjessa käyttää.

Ohjaako P-K ammattikorkeakoulun fysioterapian koulutusohjelman opetussuunnitelma mielestäsi opiskelijan oppimista, osaamisen kehittymistä ja ammatillista kasvua? Perustele hieman näkemystäsi opetussuunnitelman antamasta oppimisprosessin tuesta

Oppimisen osuus huomioidaan hyvin (mm. HEKS). Mielestäni työharjoittelulla ja työelämällä on oleellinen osa ammatillisessa kasvussa.

Jako ammattiopinnoissa eri ryhmiin on mielestäni hyvä, varsinkin jos opiskelijat voivat arvioida jokaista jaksoa ja ryhmää kokonaisuutena opettajansa ja ohjaajansa kanssa, miksipä ei myös opiskelutovereiden kanssa olisi hyvä pohtia omaa oppimistaan: Minä havainnoijana ja ohjaajana jne., kuinka opin näitä asioita? Opetetaanko koulussa erilaisia oppimistyyliä ja suuntauksia vai onko esim. konstruktivinen tyyli nykyään käytössä? Näitä voisi varmaan miettiä, jotta opiskelijat pystyvät arvioimaan eri opetustyylien näkökannalta asioita ja mm. vuorovaikutustaitojen merkitystä ei voi liikaa korostaa. Kasvatustiede antanee tähän vastauksia myös.

-perusrakenne luotu hyvin -ammattillinen kasvu ja kehittyminen korostuvat teemoissa - kuinka tukee ja näkyy osaamisen kehittämisessä? -yleiset työelämän valmiudet jää mielestäni vähemmälle, eikä ehkä tämän päivän haasteet/vaatimukset näy

Paperilla opetussuunnitelma näyttää hyvältä: vaikea ottaa kantaa oppimisprosessin tukemiseen. Riippuu todella paljon mitä ruohonjuuritasolla eli oppitunneilla ja käytännön kentillä tapahtuu. Paperilla kaikki voi näyttää erinomaiselta. Kurssien rytmittäminen oikein siten, että aiemmin opittu kertautuu ja tukee uuden oppimista on tärkeää.

Perusasiat, kuten anatomia ja fysiologia, on oltava hallussa muutenkin kuin omatoimisesti opiskellen. Yhtään työpäivää terveyskeskuksessa ei tule vastaan etteikö ne tiedot ole työskentelyn pohjana! Monella opiskelijalla ei vielä viimeisellä kentällä ole perusasioita hallussa!

Itsearviointipainotteisuus on positiivinen suuntaus ja sitä pitäisi vaalia enemmän. Vaatimustason pitää olla tiukempi jo alan uskottavuuden kannalta.

Koulutuksen tavoitteena on "autonominen fysioterapeutti". Miten opetussuunnitelma mielestäsi ohjaa / tukee oppimista, niin että sen mukaan kehittymällä /etenemällä voi omaksua riittävän määrän ammatti- ja työelämävalmiuksia tavoitteeseen pääsemiseksi? Perustele hieman näkemystäsi opetussuunnitelman tuesta ammatti- ja työelämävalmiuksien kehittämisessä?

Minusta suunnitelmassa edetään ns. perusteista laajempialaisempiin kokonaisuuksiin. Niin kuin pitääkin.

Uskon, että opetussuunnitelman puitteissa näitä valmiuksia saavutetaan, mutta tähän vaikuttaa tietysti opiskelijan oma asenne, oma-aloitteisuus, vastuullisuus jne. hyvin paljon. Mielestäni näitä asioita voisi pohtia opiskelijan

kanssa henkilökohtaisella tasolla, mm. hänen aikaisemmat valmiudet ja kokemukset huomioiden.

-ammattillisesti suunnitelma on loogisesti etenevä ja teemaotsikoinnit hyviä - miten eri toimintaympäristöt tulevat käytännössä esille? - työelämänvalmiuksien kehittymisessä jää suuri vastuu kenttäharjoitteluille - vastaako näiden toiminta vaadittavaa tasoa? -eettisyyden olisin toivonut näkyvän selkeämmin suunnitelmassa

Jos kaikki kirjatut tavoitteet saavutetaan, kyseessä on taatusti autonominen ft, suorastaan yli-ihminen. Miksi kirjataan sellaiset tavoitteet, joita kukaan ei saavuta. Valitettavasti harjoittelujaksoilla pitää joskus lähteä perusasioista liikkeelle: tule ajoissa, ilmoita jos olet poissa, tee "määrätyt" tunnit jne. Nämä taidot kehittyvät tietenkin "yleensä elämässä", eivät ainoastaan opiskellessa. Tietenkin kyse on persoonista ja valintakokeissa pitäisi tietysti pyrkiä valikoimaan alalle sopivat.

Käsitykseni on että autonominen fysioterapeutti on vielä monen työvuoden ja lisä- ja täydennyskoulutusten jälkeen vähemmän osaava kuin opiskelijan tavoitteet.

Näyttäisi vahvasti siltä, että ihmisen kokonaisvaltaisen tuntemisen osa-aluetta on pyritty kehittämään yhdessä terveydenhuollon vastuullisen toimijan roolin rinnalla. Se on tulevaisuutta se.

Miten mielestäsi opetussuunnitelman sisällöt ovat painottuneet vastaamaan työelämän osaamisen vaatimuksia omien kokemuksiesi mukaan? Kerro hieman näkemyksestäsi työelämän osaamisen vaatimuksista

Ennakkotiedottamisen osuus on hyvin tärkeä eli saadaan tietoa, missä vaiheessa opinnot ovat ja mitkä ovat harjoittelun tavoitteet. Opiskelijan omat

yhteydenotot / esittelyt ovat myös auttaneet työharjoittelun suunnitteluissa ja toteuttamisessa.

Opiskelijoilla on joskus jostain syystä hankaluuksia alussa muodostaa selkeitä tavoitteita käytännön harjoittelujaksoille, ehkäpä kokemattomuuden vuoksi. Yleensä nuo tavoitteet on kuitenkin saatu sitten aikaiseksi. Työelämän vaatimukset ovat vuosien varrella monipuolistuneet aikalailla eli pohjana tietenkin ammattiin vaadittava tietotaito, mutta tänä päivänä tiedonhakeminen on jatkuvaa, jonka vuoksi tuota taitoa on itse kunkin kehitettävä. Eli oikeastaan opiskelu jatkuu käytännön työelämässä koko ajan, tutkittua tietoa haetaan ja vertaillaan mahdollisuuksien puitteissa. Myös päätöksentekokyky on fysioterapeutin ammatissa avainasemassa eli nopeitakin päätöksiä on kyettävä tekemään, yleensä kuitenkin sairaalassa ovat kollegat ja moniammatillinen tiimi lähellä ja asiakkaan/potilaan kanssa yhdessä päätökset pyritään tekemään.

+oman osaamisen / kehittymistarpeen käsittelyyn oppiminen hyvää, myös oppimaan oppimisentaitoihin panostetaan (- mihin nämä unohtuu valmiilta fysioterapeutilta?) +kehittämisoaamis-/kansainvälisten taitojen osuus myös hyvä -heikommalle mielestäni jäävät työyhteisöllinen osaaminen, ihan oikeasti sosiaalisissa ja vuorovaikutustaidoissa harjaantuminen moniammatillisissa yhteisöissä, johtamiseen liittyvät käsitykset ja taidot, sekä luovuuden ja innovatiivisuuden tukemisen, eettisyys, terapeutin voimavarat muuttuvassa yhteiskunnassa

Teen nk. perinteistä fysioterapeutin työtä ja siihen nähden opiskelijat tarvitsevat vielä viimeisillä kentillä paljon ohjausta ja tukea. Jos oletetaan, että jatkossa ft:t toimivat hyvinkin erilaisissa tehtävissä, vaatimuksetkin ovat tietysti toiset. Etäopiskelu, käytännön harjoittelun/käytännön tenttien vähäisyys koulussa mielestäni näkyy. Ovatko opettajat menetelmien hallinnassa ajan tasalla?

Tiedon määrällä varmaan selviää, jos kaiken opetussuunnitelmassa esitetyn on opiskellut?(onko oppimistehtävä se, jolla taitoa ja tietoa mitataan?), ja jos

on taitoa käyttää sitä käytännössä.

Perustiedot jäävät edelleen turhan huteralle pohjalle. Puolisoni mielestä en "ymmärrä näitä kysymyksiä mitä tässä kysytään". Perheriidan pelossa jätän perusteluni tähän ja valitan ettei kompetenssi tällä kertaa näyttänyt riittävän.

Miten opetussuunnitelman sisällöt mielestäsi ovat painottuneet vastaamaan työelämän osaamisen vaatimuksia tutustumiesi ns. suunnittelua ohjaavien materiaalien (esim. yleiset työelämävalmiudet, OPM työryhmäraportti, laki) mukaan? Kerro mielipiteesi ns. suunnittelua ohjaavien materiaalien vastaavuudesta työelämän osaamistarpeisiin.

Tässäkin mielestäni perustieto luo pohjan.

Ammattiopintojen ja harjoittelun suhteen vaikutelma on riittävä eli nuo vähimmäisopintopisteet ohjaavat tiettyjen opintojen osuutta, jossa harjoittelun osuutta ei varmasti kannata vähentää. Myöskin fysioterapeuttinen tutkiminen ja päättely ovat erittäin tärkeä pohja, jonka osuutta varmasti kannattaa painottaa.

-yleisissä kompetensseissa laajat osa-alueet huomioitu hyvin -> painotuksellisia eroja haluaisin nähdä eri osioiden välillä -eri materiaaleissa korostuvat hieman eri asiat -> alueellisia eroja kansallisesti varmasti on - kuinka näihin vaatimuksiin pystytään vastaamaan -asioita, jotka kaipaivat mielestäni määrittelyä, esim. "korkeakoulutasoinen harjoittelun ohjaus ja toimintaympäristö"? -varsinaiseen lakiin en ole perehtynyt

Fysioterapeutin ammattitutkinto antaa peruskoulutuksen, jonka pohjalta on osattava tehdä työtä itsenäisesti. Fysioterapeutin tutkinnon vähimmäisvaatimuksissa kuvatut keskeiset opinnot näyttävät erittäin selkeiltä. Jos perusosaamisessa on isoja aukkoja, kehittämis- ja työyhteisötaidoilla ei pitkälle pääse.

Minulla ei ole ollut mahdollisuutta tutustua viitattuun materiaaliin . Tähän koko kyselyyn paneutuminen ja kunnolla vastaaminen olisi vaatinut pidemmän tutustumisen ja edes käytettyjen käsitteiden kunnolla ymmärtämisen!!!!

Miten opiskelijoiden kehittymistä tai osaamista tulisi mielestäsi arvioida? (esim. numeerisesti, hyväksytyt hylätyt, itsearviointi, tentit oppimispäiväkirjat, tehtävät jne.)

Työharjoittelussa hyväksytyt / hylätyt on liian suppea. "Hyväksytyjen " joukkoon mahtuu hyvinkin eritasoisia opiskelijoita eli sanallisen arvioinnin merkitys on tärkeä. Tentit ehdottomasti numeerisesti. Oppinäytetyö kertoo opiskelijasta aika paljon.

Käytännön harjoittelujaksoilla tärkeämpää lienee palautteen antaminen puolin ja toisin, opiskelijoiden itsearviointi antaa pohjaa myös ohjaajan arviointiin, itse asiassa monta kertaa olemme samoilla linjoilla. Ehkäpä jollakin jaksolla numeerinen voi toimia, muttei kaikilla. Oppimispäiväkirjoja ja tehtäviä käytäneen läpi koulussa opettajan kanssa. Monen opiskelijan mielestä koulussa tentistä on mukava saada numero, joka antaa osviittaa oman osaamisen tasosta, olisiko vielä panostettava kuinka paljon asian opiskeluun.

+eri muodot ja vaihtoehdot hyviä, arvioinnin valinta aina kokonaisuuden mukaisesti +erilaiset harjoitustyöt reflektointineen hyviä osoittamaan kokonaisuuden hallintaa ja ymmärrystä - näissä haasteellista arviointi kriteerien laadinta

Tentit: teoria- ja käytäntö. Vähimmäisvaatimukset riittävälle tasolle, että opiskelija saa jatkaa eteenpäin. Kentille hyväksytyt/hylätyt - arviointi. Ei liikaa oppimistehtäviä harjoittelujaksojen aikana, jotta opiskelija jaksaa kunnolla paneutua käytännön harjoitteluun. Ylipäättään tuntuu siltä, että opiskelijat

tekevät todella paljon raportteja ym.

Mielestäni numeerinen arviointi kuitenkin kertoisi opiskelijalle itselleen selkeästi missä mennään. Lisäksi ns. käytännön tentit esim lihastoiminnan tutkiminen tai mittaaminen ovat keinoja joilla saadaan selville kuinka asiaa on sisäistänyt. Tentit on edelleenkin hyvä mittari.

Tiukka numeerinen arvostelu nostaa kurssien tasoja molemmilla osapuolia. Itsearviointia voi kehittää opiskelijan itsearviointitaitoja kehittämällä, ne ovat kuitenkin kaiken rakentavamman oppimisen perusta.

Millaisia asioita koulutuksessa tulisi arvioida, eli arvioidaanko opetussuunnitelman mukaan oikeita asioita? (Esimerkiksi teoriaosaaminen, käytännön osaaminen, opintojaksoittain, vuositasolla, ammattikohtaisia ydinosaamisia kuten tutkiminen ja päättely jne.)

Ilman teorian tietoa ei pärjää eli arvioita. Kokonaisuuksien hallinta korostuu ft:n ammatissa -> arvioinnissa enemmän painotusta?

Teoriaosaamista varmaan arvioidaan tenteissä riittävästi, mutta käytännön osaamista voisi arvioida esim. opintojaksoittain tai jonkin tietyn asiakokonaisuuden ympärillä, kuten vaikkapa tietynlaisen asiakkaan /potilaan tutkimista, päättelykykyä, ohjausta jne.

-karkealla lukemisella arviointia tapahtuu monipuolisesti ja mielestäni tietyt perusasiat pitää olla hyvin hallinnassa, mikä otettava selville juuri näytöillä sekä teoria- että taitokokeilla. -vuosittaiset teemapohdinnat hyvä asia asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja siirtymiseksi seuraavaan teemaan (lähtötason muotoutuminen) -missä osaamisjuonteita arvioidaan ja miten ne tulevat esille osaamisteemojen arvioinnissa? -kokonaiskuormittumisen arviointi ->toteutunee palautekeskusteluissa?

Kaikkia edellä mainittuja. Käytännön tenteissä näkyy myös teorian tiedon

omaksuminen, ymmärtäminen, soveltaminen. Harjoittelujaksolle vasta kun käytännön tentti on hyväksytysti läpi.

Ammattikohtaisia ydinosaamisia (jos nyt oikein termin ymmärrän?) tulisi arvioida, ne kertovat myös teorian osaamisesta.

Miten opetussuunnitelmassa kuvattu arviointi tukee mielestäsi osaamisen kehittymistä? Perustele hieman näkemystäsi osaamisen kehittymisen arvioinnista.

Tähän HEKS:n hyödyntämistä enemmän

Reflektointi on mielestäni tärkeää kaikissa arvioinnin vaiheissa eli opiskelijan täytyy oppia itse arvioimaan itseään oppijana ja kuinka toimii tilanteissa, mitä parannettavaa niissä kenties olisi jne. Opiskelija tarvitsee siihen kuitenkin opettajaa ja ohjaajaa, jotta kehittyä reflektoinnissa jatkossa myös omatoimisesti seuraamaan omaa kehittymistään.

-monimuotoista arviointia -> oppijan aktiivinen osuus hyvä -seuranta jäin pohtimaan I. kuinka arviointi oikeasti etenee jatkumona ja aikaisemmat arvioinnit pystytään rakentavasti hyödyntämään oppimisprosessin edetessä? -omien heikkouksien havainnointi/arviointi/hyväksyntä eri osaamisien alueilla ei välttämättä ole helppoa -> keskitytäänkö heikkouksien/vahvuuksien vahvistamiseen? +käytännön ammatissa myös käytännönsaamisen arvioinnin tulee näkyä

Tämä koko kysely olisi vaatinut todella paljon aikaa ja vaivaa. Koko opetussuunnitelmaa ei kahlata hetkessä läpi; tuntimäärät, arviointimenetelmät, tavoitteet jne. Vaikea vastata tähänkin kysymykseen. Viimeisillä harjoittelujaksoilla pitäisi näkyä johtopäätösten tekeminen ja osata jo valita terapiamenetelmiä tavoitteiden saavuttamiseksi. Tässä kai se parhaiten näkyy...

Vaikea arvioida miten käytännön taidoissa oppimistehtävä voi olla arviointiperuste?

Kuvaavatko oppimisprosessin etenemisen (vuositeemat ja juonteet) arvioinnit edellytettyä osaamisen kehittymistä? Perustele hieman näkemystäsi juonteiden ja vuositeemojen arvioinnista.

Keskitytään tiettyihin alueisiin kerrallaan. Minusta paperilla näyttää toimivalta.

Vuositeemat etenevät loogisesti havainnoinnista tutkijaksi ja analysoijaksi, asiakkaan tukijaksi ja ohjaajaksi. Viimeisessä vuositeemassa mainittu näyttöön perustuvaa toimintatapaa ei valitettavasti meidän alalla kaikissa menetelmissä todellakaan ole. Ymmärrän kuitenkin hyvin pyrkimyksen soveltaa näyttöön perustuvaa tutkimustietoa myös käytäntöön.

En pysty arvioimaan, enkä olisi laittanut mitään ellei vaadittu !Sama pätee seuraaviin.

Kuvaavatko opintojaksojen arvioinnit edellytettyä osaamista?

Perustele opintojakson osaamisen arviointia

Toisella kirjallinen tuottaminen on vahvempi, toisella käytäntö / näytöt vahvemmat eli usemalla menetelmällä suoritettu arviointi pitää olla.

Jokainen opintojakso tarvitsee varmasti vähän erilaisia arviointimenetelmiä, joita on hyvä opiskeluvaiheessa kokeillakin riippuen opintojakson luonteesta. Tämä on riippuvainen tietysti myös opiskelijasta itsestään, kuinka arviointi toimii.

-lyhyen tutustumisen jälkeen eri jaksojen arvioinnit ok -sisällöt vastaavat tavoitteisiin -> todennäköisesti siis arvioinnit vastaavat osaamiseen - vaatimustason määrittelyä jäin miettimään, mikä on "hyväksytysti"?

"hylätysti"? "vaatimusten mukaisesti"?

Jos arvioinnilla pystytään selvittämään onko opiskelija saavuttanut opintojaksolle asetetut tavoitteet, arviointi on onnistunut. Hyväksytyt oppimistehtävät on ilmeisesti paljon käytetty arviointimenetelmä.

En pysty arvioimaan

Miten mielestäsi opetussuunnitelmasta käy selville se, kuinka aiemmin hankittua osaamista tunnustetaan, tunnustetaan ja hyödynnetään oppimisessa? Perustele näkemystäsi aiemmanosaamisen tunnustamisesta, tunnustamisesta ja hyödyntämisestä.

Mielestäni edetään perusteista laajempialaisempiin kokonaisuuksiin niin kuin opiskelussa täytyykin olla.

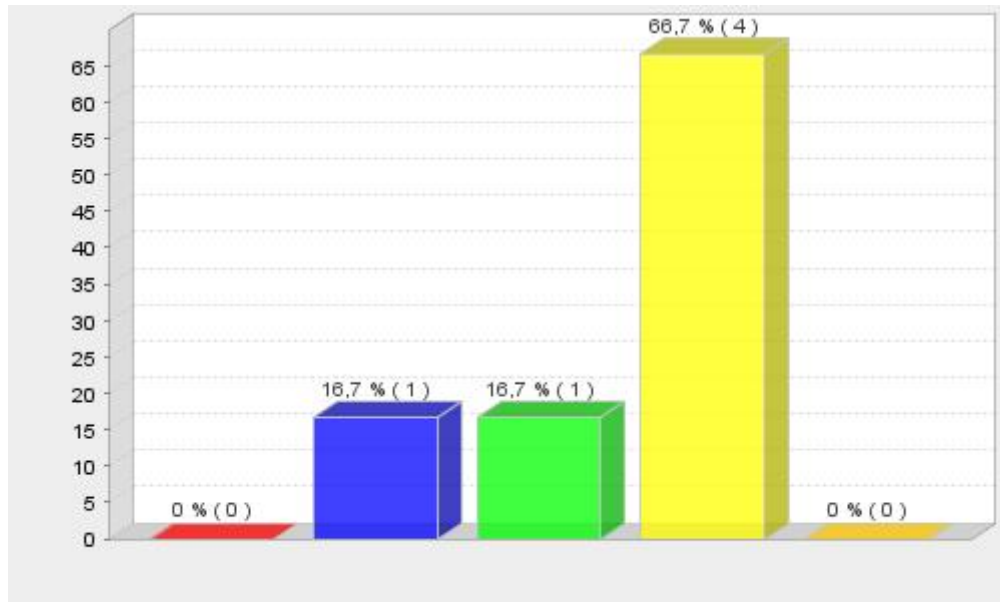
Jostain syystä en aiemman osaamisen tunnustamista opetussuunnitelmasta löytänyt. Ehkäpä näissä tilanteissa voi antaa joitakin opintoja korvatuiksi, mikäli perusteet sellaiseen ovat olemassa. Käytännön harjoittelu tulisi kuitenkin olla kaikille ainakin samanpituisen, sillä opittavaa ja syvennettävää riittää entisestä kokemuksesta huolimatta.

+edeltävät opintovaatimukset näkyvät - oletuksena siis näiden hallinta ->miten varmistetaan tarvittavat/hyväksyttävät perustiedot (esim,yhdellä heikommalla osaamisen alueella isossa kokonaisuudessa-> vahvistaminen ennen seur. jaksoa/vuotta)? -jos tarvittava osaamisen taso on jo saavutettu (mm. muu koulutus/kokemus) ->miten tämä huomioidaan tunnustamisessa ja tunnustamisessa? ->motivaation ja voimavarojen kohdentuminen oikeisiin asioihin

Opintojaksot etenevät loogisesti. Jos opiskelija on saavuttanut ed. jaksolle asetetut tavoitteet, aiemmin opittu varmasti tukee uuden oppimista.

En pysty arvioimaan

Vastaako opetussuunnitelmassa esitetty opiskelijan kuormitus opintojakson sisältöä ja laajuutta?

- Huonosti 1
- 2
- 3
- 4
- Erinomaisesti 5

